

**ДО
АКРЕДИТАЦИОННИЯ
СЪВЕТ НА НАОА**

ДОКЛАД

**НА
ПОСТОЯННАТА КОМИСИЯ ПО ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ И СПОРТ ЗА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ
ИЗВЪРШЕНОТО ОЦЕНЯВАНЕ ПО ПРОЦЕДУРА ЗА ПРОГРАМНА АКРЕДИТАЦИЯ НА
ДОКТОРСКА ПРОГРАМА**

„ГАСТРОЕНТЕРОЛОГИЯ”

**ОТ ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ 7.1. МЕДИЦИНА
ОТ ОБЛАСТ НА ВИШЕТО ОБРАЗОВАНИЕ 7. ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ И СПОРТ
В МЕДИЦИНСКИЯ УНИВЕРСИТЕТ – ПЛЕВЕН**

Уважаема г-жо Председател на Акредитационния съвет на НАОА,

Постоянната комисия по здравеопазване и спорт предоставя на Вашето внимание настоящия доклад за резултатите от извършеното оценяване по процедурата за програмна акредитация на програмна акредитация на докторска програма „ГАСТРОЕНТЕРОЛОГИЯ” от професионално направление 7.1. Медицина в Медицинския университет – Плевен.

Докладът е разработен в съответствие с чл. 78 от ЗВО и съгласно критериалната система за програмна акредитация на ОНС „доктор“ в съответствие със стандартите и насоките за осигуряване на качеството в европейското пространство за висше образование /ESG/ - част 1 /1-10/ и по смисъла на чл. 78, ал. 3 от ЗВО, приети от АС на НАОА на 20.10.2016 г.

СЪДЪРЖАНИЕ:

- I. ХРОНОЛОГИЯ НА ПРОЦЕДУРАТА
- II. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРЕПОРЪКИТЕ ОТ ПРЕДХОДНАТА АКРЕДИТАЦИЯ
- III. КОНСТАТАЦИИ И ОЦЕНКИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА КРИТЕРИИТЕ ЗА ПРОГРАМНА АКРЕДИТАЦИЯ НА ДОКТОРСКА ПРОГРАМА В СЪОТВЕТСТВИЕ СЪС СТАНДАРТИТЕ И НАСОКИТЕ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО В ЕВРОПЕЙСКОТО ПРОСТРАНСТВО ЗА ВИШЕ ОБРАЗОВАНИЕ /ESG/ - ЧАСТ 1 /1-10/ И ПО СМИСЪЛА НА ЧЛ. 78, АЛ. 3 ОТ ЗВО /ТАБЛИЦА 5/, ПРИЕТИ ОТ АС НА НАОА НА 20.10.2016 г.
- IV. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

I. ХРОНОЛОГИЯ НА ПРОЦЕДУРАТА

№ по ред	Решения	Номер и дата на протокол/дата на извършено действие
1.	Откриване на процедурата от Акредитационния съвет (АС)	Протокол №16/12.09.2019 г.
2.	Утвърждаване на състав на Експертната група (ЕГ) от АС: Проф. Боряна Делийска, дмн – ръководител на ЕГ Доц. д-р Андрей Андреев, дмн - член на ЕГ Доц. д-р Владимир Андонов, дм - член на ЕГ Наблюдаващ процедурата член на ПКЗС: проф. д-р Здравко Каменов, дмн	Протокол №30/16.12.2021 г.
3.	Извършено посещение на ЕГ във Висшето училище (ВУ)	16 юни 2022 г.
4.	Обсъждане и приемане на доклада на ЕГ от Постоянната комисия (ПК)	Протокол №37/1.11.2022 г.
5.	Обсъждане и приемане на доклада на ПК и изпращането му до ВУ за становище	Протокол № 43/20.12.2022 г.
6.	След изтичане на срока по чл. 35, ал.2 от ПДНАОА /относно становището на оценяваната институция/ ПК предоставя доклада на АС	

II. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРЕПОРЪКИТЕ ОТ ПРЕДХОДНАТА АКРЕДИТАЦИЯ

В сектор „Гастроентерология“ на Катедра „Нефрология, хематология и гастроентерология“ при Факултет „Медицина“ към МУ–Плевен се извършва обучение по Образователната и научна степен „Доктор“ в докторска програма „Гастроентерология“, в професионално направление 7.1. Медицина, за специалисти с образователно-квалификационна степен „магистър“. Докторската програма е акредитирана от НАОА с Решение от Заседание на Акредитационния съвет на НАОА (Протокол № 15/5.9.2013 г.), с обща оценка по критериите **9.31** и **срок на валидност на акредитацията до 05.09.2019 г. (шест години).**

Направена е една препоръка: *Да се обявяват конкурси за редовни докторантури по докторската програма „Гастроентерология“.*

След направената от Акредитационния съвет на НАОА препоръка, през акредитирания период – октомври 2013 - октомври 2018 г., от Катедра „Сестрински терапевтични грижи“ е заявявана в МОН редовна докторантура по докторската програма „Гастроентерология“ два пъти, съответно за учебната 2017-2018 год. и 2019-2020 год. През

учебната 2017/2018 г., конкурсът е спечелен. С решение на Катедрен съвет №3/22.01.2019 г. е заявено едно място за редовна докторантура за учебната 2019/2020 г., по която процедурата е в ход.

Констатации за изпълнение на направената препоръка:

Препоръката от предходната акредитация не е изпълнена за катедрата, която е била акредитирана - „Нефрология, хематология и гастроентерология“ при Факултет „Медицина“ по професионално направление 7.1.

Двете докторантури са били обявени в друга катедра на друг факултет - Катедра „Сестрински терапевтични грижи“ на Факултета по Здравни грижи по професионално направление 7.5 също към МУ–Плевен.

ПКЗС се запозна с полученото становище от МУ-Плевен с вх. №87/16.01.2023 г.

За периода 2013-2022 г. са обучавани 4 докторанти по докторската програма, от които 1 в редовна форма на обучение и 3 в самостоятелна форма на обучение. Успешно са защитени 3 дисертации за ОНС „доктор“ по „Гастроентерология“.

III. ПРОВЕРКА ПО ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА КРИТЕРИИТЕ ЗА ПРОГРАМНА АКРЕДИТАЦИЯ НА ДОКТОРСКИ ПРОГРАМИ В СЪОТВЕТСТВИЕ СЪС СТАНДАРТИТЕ И НАСОКИТЕ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО В ЕВРОПЕЙСКОТО ПРОСТРАНСТВО ЗА ВИСШЕ ОБРАЗОВАНИЕ /ESG/ - ЧАСТ 1 /1-10/ И ПО СМИСЪЛА НА ЧЛ. 78, АЛ. 3 ОТ ЗВО /ТАБЛИЦА 5/

Стандарт 1. Политика за осигуряване на качеството.

Критерий 1.1. Висшето училище или научната организация имат публично оповестена, с официален статут и отчетност политика за осигуряване качеството на обучението по докторската програма.

1.1.1. Приоритетна задача в Стратегията за развитие на МУ–Плевен е провеждането на последователна политика за повишаване и осигуряване качеството на обучение по докторските програми с цел повишаване нивото на научноизследователската дейност на докторантите. Нейното осъществяване е свързано със:

- Създаване на условия за целенасочено, непрекъснато и устойчиво изграждане на собствени научноизследователски кадри от средите на докторантите и постдокторантите;
- Повишаване на капацитета и уменията на докторантите по отношение на създаването на интелектуална собственост и трансфера на знания, чрез участие в съществуващото Докторантско училище;
- Обучение на докторантите в специализирани курсове към Университетската лаборатория за научни изследвания, с цел запознаване с основните молекулярно-диагностични и имунохистохимични методи, и възможностите за тяхното приложение при разработването на научни проекти и дисертационни трудове;
- Обучение на докторантите в специализирани курсове към Учебния експериментален център по ендоскопска хирургия, с цел запознаване с високотехнологични и иновативни решения за развитието на медицината, подобряване на човешкото здраве и качеството на живот, и възможностите за тяхното приложение при разработването на научни проекти и дисертационни трудове;
- Подкрепа за развитие и придобиване на аналитични умения за успешна научна кариера на докторантите, чрез разработване на проекти за финансиране от различни източници;
- Разширяване на мобилността на докторантите по международни програми;

- Съблюдаване на конкурсно-проектното начало в научноизследователската дейност чрез организиране и провеждане на конкурси за научноизследователски проекти на докторанти със средства на Университета и на Фонда за подпомагане на изследователската дейност на докторанти;
- Осигуряване на трансфер на знания, създадени с помощта на публично финансиране и популяризиране на резултатите от научните изследвания. В тази връзка са създадени условия за изява и оповестяване на резултатите от изследователската дейност на докторантите в ежегодно провежданата от 2002 г. Международна медицинска конференция за студенти и млади лекари, в която има специално обособена секция „Докторанти“. От 2008 г. в МУ - Плевен се издава научното списание *Journal of Biomedical and Clinical Research*, което създава експертна среда и възможност на докторантите да представят своите идеи и резултати;
- Разработване на стойностни дисертационни трудове;
Медицински университет - Плевен, в това число и сектор „Гастроентерология“ от катедра „Нефрология, хематология и гастроентерология“ на ФМ и катедра „Сестрински терапевтични грижи“ на ФЗГ, организират обучение по докторските програми в съответствие с действащите нормативни документи в страната:

Приемът и обучението на докторанти в МУ - Плевен се извършва в съответствие с изброените държавни нормативни документи и със съответните университетски правилници: Правилник за устройството и дейността на МУ–Плевен и Правилник за развитие на академичния състав в МУ – Плевен. Това гарантира съответствие между учебната документация, свързвана с обучението на докторантите и правната рамка на всички нива. Това съответствие се поддържа от действащата вътрешна система за качеството на МУ - Плевен чрез провеждане на периодични одити по утвърден график и се контролира от страна на всички органи, които имат отношение към подготовката на докторантите: Катедрен съвет, Факултетен съвет и Сектор „Работа с докторанти“ към Център за научноизследователска дейност. На страницата на МУ - Плевен е налична пълната информация относно основните нормативни документи, правилници, подробни инструкции, указания и образци на изискваните документи.

Констатацията е, че съдържанието отговаря на изискванията.

1.1.2. Качеството на обучение на докторантите е основен елемент от политиката на МУ - Плевен за изграждане на висококвалифицирани кадри с голям научен потенциал за успешна академична кариера в сферата на медицината, фармацевтичната наука, здравните грижи и общественото здраве. При разработването на докторските програми се прилага Националната квалификационна рамка на Република България, Стандарти и насоки за осигуряване на качеството в Европейското пространство за висше образование (ESG).

Ръководството на МУ - Плевен разглежда процеса на осигуряване, поддържане и подобряване на качеството на обучение като първостепенна задача, осигуряваща силно стратегическо управление и устойчивост на институцията. Въведената в Медицински университет - Плевен **вътрешна Система за оценяване и поддържане на качеството (СОПК)** има за цел осигуряване, поддържане, управление и подобряване качеството на всички университетски дейности. СОПК е функционална, динамична и отворена за промени система, приоритетно насочена към качеството на обучение в МУ – Плевен.

Един от основните приоритети на ръководството на Университета е именно подобряване на стандартите за качество във всички форми на обучение на докторските програми. Новите иновативни методи на обучение, съвременните технологични решения за комуникация и провеждане на учебен процес, както и непрекъснато покачващият се интерес към докторските програми във Висшето училище, налагат и нови решения по отношение на мениджмънта на

качеството в обучението. Осигуряването на качеството на обучението в Университета е ситуирано като цялостна концепция на основата на международния стандарт за качество **БДС EN ISO 9001:2008**.

Качеството на всички извършвани в МУ-Плевен процеси е гарантирано чрез разработени и въведени стандарти, процедури, правила, критерии и показатели. Наборът от документи на вътрешната система по качество (политика и цели по качеството, Наръчник по качеството /NR-v.01-17/, процедури, работни инструкции и др.) е актуализиран напълно през 2017 г., в съответствие с изискванията на БДС EN ISO 9001:2015, а през 2018 г. СУК в МУ-Плевен е сертифицирана във връзка с осигуряването на:

- университетско образование в ОКС „професионален бакалавър“, „бакалавър“ и „магистър“ и ОНС „доктор“ по медицина, фармация, обществено здраве, здравни грижи и социални дейности;
- следдипломно обучение;
- научноизследователска, развойна дейност и иновации.

Сертификатът по ISO на МУ–Плевен е издаден на основание доклад от одит АУ-01-СИ-39/2017 и решение на Комисията по решенията от 14.02.2018 год. и гарантира, че СУК отговаря на изискванията на БДС EN ISO 9001:2015.

В политиката по качество са залегнали 4 групи стратегически цели:

Образователни цели – поддържане на високо равнище на качество на медицинското образование и активно участие в реализирането на единно Европейско пространство за висше образование; подготовка на конкурентноспособни за националния и европейски пазар на труда специалисти с висше образование, докторанти и специализанти в областта на медицината, фармацията, общественото здраве и здравните грижи, готови да посрещнат обществените здравни потребности и да участват в подобряването на популационното здраве;

Научноизследователски цели – въвеждане в медицинската и здравеопазната практика на резултатите от фундаментални и приложни научни проекти, които разкриват механизмите на здравето и болестта и подобряват ежедневната практика;

Обществено-ориентирани цели – оказване на достъпна, висококвалифицирана и висококачествена лечебна, диагностична консултативна и профилактична помощ и експертно-методична подкрепа; Медицинска и здравна помощ за населението; Експертно-методична подкрепа;

Организационно-ориентирани цели:

- ✓ Управление на качеството на обучението – качествено и адекватно обучение на български и чуждестранни студенти, докторанти и специализанти по медицина, фармация и здравни науки посредством разработването на нови и иновативни подходи на учене и критично мислене;
- ✓ Икономически цели – осигуряване на финансово-икономически условия за пълноценно финансиране на МУ - Плевен и ефективно използване на ресурсите;

Чрез периодични одити се контролира съответствието на приема, обучението и защитата на дисертационните трудове с националните и институционални нормативни документи. Отговорни за регулярните одити са **Зам.-ректорът по качество акредитация при МУ - Плевен**, Експертът по качество и акредитация и съответните одитиращи екипи.

Контролът върху качеството на реализация на докторските програми е част от регулярно провежданите в МУ - Плевен одити по утвърден от Академичния съвет график. Одитите се осъществяват с пълното съдействие на одитираните звена и активното участие на ръководителите на катедри/сектори. Набелязват се конкретни мерки за подобряване на наличната материална база и техническите средства, които в някои звена затрудняват учебната и/или научноизследователската дейност. Състоянието на одитите се отчита регулярно на заседания на АС.

Съгласно приетите годишни графици за провеждане на одити по катедри и сектори на МУ - Плевен, за периода 01.09.2013 г. – 01.12.2021 г. в МУ-Плевен са осъществени общо 106 вътрешни одита(за периода 01.09.2013г. – 01.12.2018 г. са осъществени общо 60 вътрешни одита и за периода 2019-2021 г. са осъществени 46 вътрешни одита).

През периода 2013 – 2021 г. са проведени общо 4 одита по системата за поддържане на качество в звената, обучаващи докторанти по гастроентерология, както следва:

- Сектор „Гастроентерология“ от 10.06.2015 г. и 20.03.2019 г.
- Катедра „Сестрински терапевтични грижи“ от 13.07.2016 г. и 22.07.2020 г.

В резултат от извършените одити не са констатирани несъответствия и няма отправени забележки.

Заклученията от проведените одити показват:

Сектор „Гастроентерология“:

- Наличие на пълно съответствие на дейностите с изискванията в различните области на обхват на одита. Обхванатите от одита дейности се осъществяват и документират регулярно.
- Дейностите осъществявани в сектора се документират регулярно.
- Наличие на системен, обхванен и перманентен контрол върху качеството на одитираните процеси, периодичен анализ на резултатите и стремеж към усъвършенстването им.
- Плануваните и реализирани дейности, се отчитат на катедрено ниво, като преди това са разглеждани на СС и всички документи се съхраняват при ръководителя на сектора.
- Учебният процес е обезпечен с високо квалифицирани хабилитирани и нехабилитирани лица, активно участващи в специализирани научни форуми у нас и в чужбина.
- За одитирания период има една успешно защитена дисертация.
- Всички преподаватели (5 на брой) са със специалност, като на един от тях предстои придобиване на специалност през май 2019 г.
- Преподавателският състав членува в научни и съсловни организации.
- Учебната документация се води според изискванията.
- Активно е участието на академичния състав в научноизследователски проекти.
- Реализирани са съвместни научни разработки със студенти.

Катедра „Сестрински терапевтични грижи“:

- Наличие на пълно съответствие на дейностите в различните области на обхват на одита.
- Провеждани са редица инициативи, осигуряващи високо качество на учебната и научноизследователска дейности, които регулярно се документират.
- Създадени са условия за качествено онагледяване на учебния процес.
- Налице е активно участие на студентите в кръжочна дейност и в студентски научни форуми.
- В продължение на 2 учебни години се участва активно в разработване на здравни проекти по методологията „Решаване на проблеми за по-добро здраве“ към Здравна фондация „Драйфус“.
- Академичният състав на катедрата е с добър възрастов диапазон, отлична квалификация и качествена научна продукция.
- Всички преподаватели членуват в научни дружества.
- Налице е добра колаборация със студентите за ефективността на обучението и наличната мотивация.
- Създадени са условия за качествено онагледяване на учебния процес.
- Налице е активно участие на студентите в СИД, кръжочна дейност и в студентски научни форуми.
- Налице е добра колаборация със студентите за ефективността на обучението и наличната мотивация.

- Академичният състав на катедрата е с отлична квалификация и качествена научна продукция.
- Всички преподаватели членуват в научни дружества.
- Зачислени са двама докторанти на самостоятелна подготовка.
- Констатациите, направени от одиторския екип, са за наличие на системен обхват и перманентен контрол върху качеството на извършваните дейности, периодичен анализ на резултатите и стремеж към усъвършенстването им.

Дейността на Висшето училище е ориентирана към осигуряване на стимулираща среда за целенасочено, непрекъснато и устойчиво развитие на докторантите и постдокторантите.

През месец април 2017 г. Факултетът по Медицина към Медицински университет – Плевен е спечелил Проект № BG05M2OP001–2.009-0031-C01 „Създаване на център за обучение на докторанти, постдокторанти, специализанти и млади учени към Факултет „Медицина“ на МУ - Плевен по Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014-2020, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейските структурни и инвестиционни фондове. Безвъзмездната финансова помощ по проекта е на обща стойност 695 631.34 лв., а срокът за изпълнение на проекта е 24 месеца, до 31.12.2018 г. Основната цел на проекта е да бъде създаден Център за подкрепа на развитието на докторанти, специализанти и млади учени, който ще осигури високо качество на обучението в съответствие с потребностите на пазара на труда, укрепване на връзката „наука-бизнес“, подпомагане на мобилността и академичното израстване на научни кадри и млади изследователи.

1.1.3. МУ–Плевен има изградена политика за осъществяване на взаимовръзката между научните изследвания и обучението по докторската програма в рамките на националния и институционалния контекст. Темата „Здраве и качество на живот, биотехнологии и екологично чисти храни“ е приоритетно направление в Националната стратегия за развитие на науката до 2020г. Здравето е основна ценност за съвременното общество и основните направления в научноизследователската дейност на МУ-Плевен, и научноизследователската дейност на докторантите са насочени към опазване на здравето, и подобряване качеството на живота: свободни радикали, микроелементи и обмяна на съединителната тъкан в норма и патология; нормална и патологична морфология; проблемни микроорганизми в съвременната инфектология; проблеми на репродукцията, майчиното и детското здраве; социално-значими заболявания; анализ и оценка на състоянието на общественото здраве. Тези направления са залегнали в Стратегията за развитие и дейност на МУ–Плевен за периода 2013 – 2017 г.

Приоритетните научни направления в сектор „Гастроентерология“ и катедра „Сестрински терапевтични грижи“, които са разработени в отговор на съвременните насоки в развитието на специалността, включват изследователска дейност в областта на прекаncerози на храносмилателния тракт, оксидативен стрес при рак на дебелото черво, хронични вирусни хепатити – В и С, съвременно лечение на хроничен вирусен хепатит С, ERCP при механична жълтеница, лечение на IBD с моноклонални антитела (анти-TNF, биологична терапия) и др.

Всички докторски програми в МУ-Плевен и тази по специалност „Гастроентерология“ са в съответствие с основните направления на научноизследователската дейност в Университета.

1.1.4. В МУ - Плевен са приети и оповестени **правила и процедури за предотвратяване и санкциониране на плагиатство, които са отразени в Етичния кодекс на учения, Етичните изисквания за публикуване в университетското списание, ежегодно провеждания в Докторантското училище специализиран курс на тема „Морално-етични аспекти на научното изследване“ и ежегодно провеждания „Ден на Биоетиката“.** Етичният кодекс представя основните принципи към които следва да се придържа ученият, включително докторантът в МУ - Плевен и определя мерките, които се предприемат при неспазването на тези принципи. Правилата на етичния кодекс за

осигуряване на академично единство, чрез който се гарантират залегналите в Закона за висшето образование академични свободи и нетърпимост към всякакви форми на дискриминация фигурират в Правилник за устройството и дейността на МУ–Плевен. Така например чл. 80, ал. 1 от Правилника гласи: „Преподавателите се освобождават от длъжност по реда, по който са избрани, със заповед от Ректора при доказано плагиатство в научните трудове“.

С цел предотвратяване на плагиатство през 2013 г. е закупена **софтуерна програма Plag Aware, а от 2015 г. е заместена с iThenticate®** - система за проверка на плагиатството, която сравнява съдържанието с огромна база от уеб страници и академични публикации. При установяване на висок процент на плагиатство, въз основа на отчета „iThenticate®“ или друг източник на информация, ръкописите не се разглеждат за публикуване в университетското списание Journal of Biomedical & Clinical Research. Поради установено плагиатство са отхвърлени две статии на докторант и една статия от том 4 е оттеглена. Използват се **програми със свободен достъп за проверка на съвпадение на текстове (Free Plagiarism Check; Best Plagiarism Checker & Proofreader)**.

Към Научноизследователския институт функционира **Комисия по етика на научноизследователската дейност (КЕНИД)**, която е независим експертен и консултативен орган за провеждане на начална оценка, периодичен надзор, и даване на становище относно медицинските и етичните аспекти на научните изследвания, провеждани в рамките на институцията. Обект на проучване са всички етични проблеми, отнасящи се до защита на обществените интереси от недоброръководни действия на изследователите при провеждане на научните изследвания, оповестяването и публикуването на резултатите от проучванията.

МУ–Плевен **не допуска дискриминация при приема и обучението на докторантите** чрез: публично оповестяване на конкурсите за включване в докторски програми и конкурсите за финансиране на научноизследователски проекти за докторанти; избор на независими външни експерти за оценяване на научноизследователските проекти; предоставяне на равни възможности за обучение в специализирани курсове в Университета и външни институции, и обучение в образователни курсове в Докторантското училище; равен достъп до специализирана апаратура и специализирана литература; равни условия за популяризиране на научните резултати на научни форуми и в научни списания; равен достъп до техническа помощ при изработването на автореферата и дисертационния труд; осигуряване на независими членове на научните журита.

В МУ-Плевен с Протокол на АС №3/03.07.2017 г. са приети и действат **Правила и процедури за предотвратяване и санкциониране на изпитни измами и плагиатство и Правила за процедурни методи и средства за проверка на оригиналността и автентичността на дипломни и дисертационни работи.**

В МУ - Плевен са разработени и функционират политики и процедури за осигуряване на качеството, които са оповестени публично и са част от стратегическото му управление. Политиките за осигуряване на качеството отразяват връзката между научните изследвания, обучението и преподаването и се съобразяват както с националния контекст, в който функционира институцията, така и с институционалния контекст и стратегическия ѝ подход.

Констатации за изпълнение на критерий 1:

Мисията, целите и задачите на Университета напълно кореспондират с целта на подготовката за придобиване на ОНС „Доктор“ по „Гастроентерология“ в МУ-Плевен. Обучението се базира на официално утвърдени стандарти, разработени в програми и правилници и е съобразено с действащото законодателство.

Докторската програма се организира и реализира в съответствие на политиката на ВУ. Дейността в процеса на обучение по докторската програма по Гастроентерология е подчинена на системата за качество в МУ Плевен, без да се пренебрегва нейната специфика. Това се потвърждава от резултатите при вътрешните одити.

Стандарт 2. Разработване и одобряване на програмите.

Критерий 2.1. Висшето училище или научната организация изгражда и прилага процедури за разработване, одобряване, наблюдение и обновяване на докторските програми при съдействието на високо квалифицирани учени, представители на промишлеността и други заинтересовани страни.

2.1.1. Обучението за придобиване на ОНС „Доктор“ в МУ - Плевен има три форми: редовна, задочна и на самостоятелна подготовка. Срокът за провеждане на редовна докторантура и тази на самостоятелна подготовка е 3 години, а на задочната докторантура е 4 години. В Правилника за развитие на академичния състав в МУ - Плевен са посочени правилата и условията за зачисляване в различни форми на докторантура. През 2019 г. на заседание на Академичен съвет на МУ-Плевен (Протокол № 18/22.04.2019 г.) са приети Процедури за придобиване на ОНС „Доктор“ и НС „Доктор на науките“.

Докторските програми в МУ-Плевен и сектор „Гастроентерология“ и катедра „Сестрински терапевтични грижи“ са разработени по утвърдени процедури с участието на висококвалифицирани учени. За всяка докторска програма се разработва учебен план-програма и квалификационна характеристика, където са отразени целите на програмата, описанието на получаваната квалификация в рамките на лекциите от груповия и индивидуалния учебен план, а така също и професионалните компетенции, получавани след защитата на дисертационния труд. Те са разработени в съответствие със съвременните постижения на науката и в тях има ясно изразени очаквани научни резултати в областта на експерименталната и клинична „Гастроентерология“ и тяхната приложимост. Изпълнението на разработената докторска програма е отразено в детайли в индивидуалния учебен план на докторанта. Индивидуалният план се изготвя от докторанта и научния ръководител за срок от 3 години и се обсъжда и приема от Катедрен съвет. Факултетният съвет е органът, който утвърждава индивидуалния план на докторанта.

Докторската програма включва иновативни подходи за придобиване на знания и умения, разширяващи възможностите за успешно интегриране и комуникация с широк спектър от научноизследователски и образователни среди. Обучението в докторската програма се основава на поддържано **междуфакултетно и междуинституционално партньорство** и на договорена колаборация с национални и международни центрове по невробиология, молекулярна медицина, микробиология, биохимия, патология, транслационна и персонализирана медицина.

Обучението на докторантите в сектор „Гастроентерология“, катедра „Нефрология, хематология и гастроентерология“ при Факултет „Медицина“ и катедра „Сестрински терапевтични грижи“ на ФЗГ е насочено в три области: 1. Образователна; 2. Научноизследователска; 3. Морално-етична.

Основните тематични направления, разработвани в отговор на съвременните направления в гастроентерологията и залегнали в докторската програма са:

- Изследвания във връзка с преканцерозите на ГИТ;
- Експериментални модели на колит при плъхове и фармакологичното му повлияване;
- Оксидативен стрес и ефект на антиоксидантите при IBD;
- Биологична терапия при язвен колит и болест на Крон;
- Съвременно лечение на стомашно-чревни кръвоизливи и механичен иктер при екстрахепатална холестаза;
- Съвременно лечение на хроничните вирусни хепатити В и С;
- Приложение на безинтерферонова терапия при хроничен вирусен хепатит С с регистрация на анализ на нежелани лекарствени реакции;
- Чернодробни увреждания при наркозависими, съчетани с хронични хепатити В и С;
- Експериментални модели /при плъхове/ на колит и фармакологичното им повлияване.

По време на изпълнението на тази дейност се представят основните етапи, касаещи обучението на докторанти чрез методи, които са залегнали в Закона за развитие на академичния състав в Република България и Правилника за развитие на академичния състав в Медицински университет - Плевен: конкурсна процедура; зачисляване; изготвяне на индивидуален учебен план; отчет за извършените дейности и отчет за изпълнение на индивидуалния учебен план; атестиране на база на отчет за извършените дейности; права и задължения на докторантите; възможности за включване в учебно-преподавателската и диагностично-лечебната дейност на съответното лечебно звено; изисквания за допускане до предзащита; подготовка на дисертационния труд за защита; апробация и отчисляване; научно жури; провеждане на публична защита; приложение на изследователските методи към конкретни научни проблеми; критична оценка и обсъждане на постановката и валидността на проведените проучвания; класически и съвременни статистически методи за компютърна обработка и анализ на резултати от научни проучвания и други.

Хабилитираните преподаватели, членове на сектор „Гастроентерология“ от катедра „Нефрология, хематология и гастроентерология“ на ФМ и катедра „Сестрински терапевтични грижи“ на ФЗГ при МУ-Плевен са експерти в областта на гастроентерологията, участват в представителни професионални и научни организации, което позволява споделяне на опит и добри практики при разработване на програмите и определяне на приоритетите на изследователската дейност. Хабилитираните лица имат потенциал да ръководят и подпомагат млади учени и докторанти в кариерното им развитие, да дават насоки и съвети по провеждане на научно изследване, помощ по проекти, при писане на теза, при публикуване на резултатите от научни експерименти. **Поддържат тесни връзки с учени от Клиниката по гастроентерология и лабораторията по молекулярна диагностика и вирусология към УМБАЛ „Св. Иван Рилски“ - София. Работи се и с аналогични клиници от други медицински институти в България.** Поддържат се контакти с фирма Roche, като са получени безвъзмездно експресни тестове за скриниране на рисковите групи за В и С хепатит, необходими за научноизследователската дейност на НПС на двете звена, обучаващи докторанти по „Гастроентерология“ в МУ-Плевен. Установени са и се поддържат тесни контакти с неправителствени организации, работещи по профилактиката на хроничните вирусни хепатити и СПИН при наркозависими пациенти, както и по техния социален профил.

Докторската програма по „Гастроентерология“ съответства на академичната среда, предоставя възможност за развитие на новите кадри и отговоря на потребностите за продължаване на обучението на завършилите с магистърска степен лекари.

2.1.2. В МУ-Плевен е създадена организация и стандарти при разработването, одобрението и прилагането на учебната документация. Разработен е формат на учебните програми, съдържащ същността и всички аспекти, свързани с обучението по дисциплината; нейното място и обвързаност с други дисциплини в учебния план; преподавателите, включени в обучението; начините и формите на обучение и оценяване. Учебните програми се изготвят, съгласуват и съхраняват съобразно „Инструкция за разработване и управление на документите от СОПКО“, процедура, приета от УК-КОА на МУ-Плевен 22.06.2006 г. и „Управление на разработката на учебни планове и програми“, документи, налични на страницата на МУ-Плевен. Чрез участието си във ФС и АС, както и чрез прякото си участие в академичните дейности на катедрите, в които са зачислени, докторантите имат възможност да участват в обсъждането, актуализирането и утвърждаването на учебните програми.

Всяка докторска програма се одобрява от Катедрен и Факултетен съвет. За периода 2013 - 2021 г. 266 докторанти, за периода 2013-2018 г. 157 докторанти и за периода 2019-2021 г. 109 докторанти са участвали пряко в разработването на учебната документация, включваща индивидуалните учебни планове за подготовка на докторанта, изготвянето на периодични отчети за изпълнението на програмата и предложения за промени в сроковете на изпълнение на някои от задачите в програмата, а така също и промени в задачите на програмата.

По академичните стандарти с активното участие на докторантите по гастроентерология са разработени програми, както за обучение на докторанти, така и на студенти по медицина за магистри. Програмите периодично се анализират, актуализират и приемат на катедрен/секторен съвет.

Съгласно приетите от Акредитационния съвет на НАОА от 20.10.2016 г. „Критерии за програмна акредитация на докторски програми в съответствие с ESG - част 1 (1-10) и по смисъла на чл. 78, ал. 3 от ЗВО“ са разработени и приети учебна план-програмаи квалификационна характеристика за обучението на докторанти по специалност „Гастроентерология“.

Учебният план отразява спецификата на докторската програма по „Гастроентерология“. Разработен е в съответствие с Учебния план и кредитната система за оценка на подготовката на докторанти в МУ - Плевен. По този начин обучението в докторските програми в МУ-Плевен е в пълно съответствие с изискванията на Европейското образователно пространство за висше образование и на Болонската декларация. Обучението е предвидено да се провежда в две основни направления: задължително обучение в групов учебен план в рамките на Докторантското училище и специализирано обучение, включващо теоретична и практическа (в експериментални методи и техники) подготовка. **То се провежда както в първичното обучаващо звено, така и в институции и лаборатории, с които МУ-Плевен има договорни отношения.** Освен това докторантите покриват задължителна научна програма, включваща разработването на публикации на научните им резултати, докладване пред специализирани научни форуми и участие в научни проекти.

Водещо в учебната програма е развитието на базисни умения за извършване на изследователска дейност в областта на гастроентерологията, основани на широк спектър от съвременни технологии и разширен обем знания по иновативни технологии в инструменталната диагностика на ГИТ, както и прилагане на световния опит при лечение на хроничните вирусни хепатити, молекулярна генетика и модулация на терапевтичния отговор в гастроентерологията и хепатологията. Поставен е акцент върху овладяването на избрани цикли от основния курс на обучение по гастроентерология.

Квалификационната характеристика отразява в детайли необходимите интелектуални и практически компетенции, които трябва да придобият докторантите по „Гастроентерология“ Докторската програма по „Гастроентерология“ отговаря на съвременните тенденции за ясно дефиниране на професионалните компетенции в областта на гастроентерологията, поставени в центъра на дейностите на „Европейското дружество по гастроентерология“ и „Българското научно дружество по гастроентерология“.

Отчитайки кадровите възможности на обучаващото звено и спецификата на докторската програма учебната документация за **обучението по „Гастроентерология“ е разработена за две форми на обучение: редовна форма на обучение и обучение на самостоятелна подготовка.**

2.1.3. Обучението на докторантите по „Гастроентерология“ към МУ – Плевен се провежда в съответствие със съвременните тенденции в развитието на науката, при формулирани ясни цели и задачи, добра мотивация за обучение по специалността и отговаря на изискванията на основните нормативни актове и на конкретните Правилници и процедури на МУ-Плевен. Действащата учебна документация се намира в личните досиета на докторантите, които се съхраняват в Учебен сектор при МУ–Плевен и в текущия архив на обучаващото звено. Текущата административна документация по докторската програма и нейното нормативно съответствие е отговорност на отдел „Научноизследователска дейност“. **Досието на докторанта включва:** Апликационна форма на докторанта; Анкетна карта на кандидат докторанта; Доклад от Ръководителя на катедрата за разкриване на процедура за зачисляване на свободна докторантура; Протокол от КС за разкриване на процедура за зачисляване на свободна докторантура; Заповед на Ректора за записване на докторанта на базата на Решение на ФС; Доклад на Ръководителя на Катедра за насрочване на изпит на докторанта; Заповед на Ректора за провеждане на изпит по специалността на докторанта; Протокол от проведения изпит на докторанта; Доклад от Ръководителя на Катедрата за

предварителна защита; индивидуален план за обучение и финансов план. Документацията включва и Конспекти за прием на докторанти; Анкетна карта за кандидат-докторанта; Индивидуален учебен план; Програмата за обучение в Училището за докторанти, Помагало за докторанта; Конспект за докторски минимум, документи за отчисляване и защита; отчет на докторанта; Анкетна карта за проучване мнението на докторантите за удовлетвореността от качеството на обучение.

Учебната документация по докторските програми в МУ - Плевен периодично се обновява във връзка с мнението и съдействието на докторантите, потребителите на кадри и други заинтересовани страни.

Документацията на докторантите по Гастроентерология е налична и пълна.

2.1.4. Разработваните в МУ-Плевен докторски програми са съобразени както с динамичното развитие на медицинското знание и практика, така и с нуждите на потенциалните работодатели в лицето на Медицинския университет, **Университетската болница „Д-р Георги Странски“ – Плевен, УМБАЛ „Света Марина“ – Плевен и други здравни заведения и институции от страната.** Ежегодно ръководителите на научни звена заявяват искане за обучение по съответните докторски програми за нуждите на тяхната структура, които се обсъждат и одобряват от Академичния съвет. Защитилите ОНС „Доктор“ се реализират успешно в институциите, които са поискали обучение по съответната докторска програма.

Докторската програма в двете звена на МУ-Плевен се разработва и актуализира съобразно повишените изисквания към конкурентоспособността на кадрите в сферата на гастроентерологията, поради нарастващия обем информация, наред с предизвикателствата на съвременните технологии и динамиката на гастроентерология, а заемането на академични длъжности се осъществява на базата на анализ на учебната товареност. Увеличаването на обема на работа налага увеличаване на броя, както на хабилитираните преподаватели, така и на асистентите по „Гастроентерология“ особено във връзка с обучението на чуждестранни студенти.

Интерес от потенциални външни работодатели към докторски програми по гастроентерология не е проявен. Докторската програма е представена в ясна документация според нормативните изисквания с формулирани ясни цели, задачи и мотиви за обучение и отговаря на изискванията за ясно дефиниране на професионалните компетенции в областта, за стимулиране на научното и професионално израстване и на приемственост в колектива на сектора.

2.1.5. Хармонизирането на дейностите по обучението на докторантите във Висшето училище с тези на Европейското образователно пространство, намира израз в: мобилност на докторантите; уеднаквяване на учебно съдържание; взаимно признаване на дипломи; организиране на продължаващо допълнително обучение, адекватно на динамичните изменения в пазара на труда.

В Университета е разработена и функционира Кредитна система за оценка на подготовката на докторанти в МУ – Плевен, с което обучението в трета степен на висшето образование се издига на качествено ново равнище. Кредитната система е разработена въз основа на Европейската система за набирание и трансфер на кредити. Докторантите се допускат до предзащита ако са набрали минимален брой кредити от изпълнение на образователната и научна програма. Университетът следва политика и процедура за академично признаване на чужди образователни документи. За периода 2012-2017 г. Комисията за развитие на академичния състав към Академичния съвет на МУ-Плевен е признала 3 научни степени за ОНС „Доктор“, придобити в чужбини, съответно във Франция, Япония и САЩ. Приетата от Академичния съвет на МУ – Плевен Кредитна система за оценка подготовката на докторантите дава възможност за признаване на професионалната мобилност в чужбина на докторантите. За периода са признати кредити по проведени от докторант 2 курса на обучение в чужбина.

Членовете на академичния състав се информират за докторски програми в други висши училища или научни организации в страната и чужбина. Преподавателите от двете звена използват национални и международни контакти с други учени за осъществяване на краткосрочно обучение на докторанти в други национални и чуждестранни научни институции. Свидетелство за сходството в програмите за обучение с тези в другите катедри по гастроентерология е фактът, че докторантите

по „Гастроентерология“ са извършили част от изследователската си работа съвместно с екипи от УМБАЛ „Св. Иван Рилски“; ВМА София; Софиямед; Аджибадем сити клиник; Тракийски университет; МУ Варна.

През акредитирания период докторантите в сектора са участвали в поредица от свързани с тематиката на научноизследователската дейност квалификационни курсове и семинари у нас и в чужбина. Детайлно описание на проведените курсове е представено в съдържание 3.1.1. на Стандарт 3. От висшето училище са представени сертификати от тематичните курсове и специализации.

Допълнителен източник на информация, с цел сравняване на актуалността на разработваната тематика с аналогични програми на други ВУ в България, Европейския съюз и извън него, представлява базата от данни на НАЦИД, съдържаща докторантски разработки от всички тематични направления. Подобна база данни съществува и за европейските докторски разработки, което позволява своевременно актуализиране на докторските програми в Университета.

2.1.6. Създадени са действащи процедури за изработване и оценяване на докторските програми за обучение. Те са залегнали в публикувания на страницата на МУ – Плевен „Справочник на докторанта“, разработен въз основа на Закона за развитието на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ) и Правилника за прилагане на Закона за развитието на академичния състав в Република България (ППЗРАСРБ), Постановление № 90 на Министерския съвет за условията и реда за предоставяне на стипендии на студентите, докторантите и специализантите от държавните висши училища и научни организации и Правилника за развитие на академичния състав в МУ – Плевен, където точно е посочено, че обучението на докторантите по съответната докторска програма се осъществява по индивидуален учебен план, утвърден от Факултетния съвет и са посочени условията за обучение на докторантите, включващи научноизследователска дейност, посещение и участие в курсове в Докторантското училище и специализирани курсове, диагностично-лечебна и преподавателска дейност.

Съгласно Правилника, **индивидуалният учебен план** се изготвя от докторанта и научния ръководител, обсъжда се от Катедрения съвет и се утвърждава от Факултетния съвет. Планът определя насочеността на докторантурата и се състои от общ учебен план за целия период на обучение и работен план по години. Той съдържа: темата на дисертационния труд; разпределението на всички дейности по години; изпитите и сроковете за полагаането им; посещението на определен цикъл от лекции и упражнения; участието в курсове, семинари, конференции и други публични изяви; етапите и сроковете за подготовка и довършване на дисертационния труд. Разработена е отделна процедура за защита на дисертация за придобиване на ОНС „Доктор“, която е публикувана от 2011 г. на сайта на МУ – Плевен.

Обучението по всяка докторска програма се оценява и анализира на базата на провежданата ежегодно атестация на докторантите и на изготвения отчет на докторанта за извършената образователна и научноизследователска дейност и получените резултати. Отчетът за изпълнение на дейностите по общия и индивидуален учебен план се приема от Катедрения съвет и утвърждава от Факултетния съвет.

Наблюдение и контрол на състоянието на документацията, свързана с качеството на обучение, вкл. докторските програми се извърша чрез вътрешен одит и оценката се изготвя под формата на вътрешен одитен отчет. Такъв е проведен в двете звена обучаващи докторанти по гастроентерология: Сектор „Гастроентерология“ 10.06.2015 г. и Катедра „Сестрински терапевтични грижи“ 13.07.2016 г. Отчетите от проведените вътрешни одити №6 и №7 в звената дават пълно съответствие на дейностите с изискванията в различните области на обхват на одита, добре поддържана документация и липса на несъответствия.

Констатации за изпълнение на критерий 2:

В обучението на докторантите по „Гастроентерология“ в МУ-Плевен се използват разнообразни съвременни форми на обучение, гарантиращи подготовка, съобразена с принципите за иновативно обучение на докторанти на ЕК от 2012/2016 г. Материално-техническата база е на високо професионално ниво, в обучаващото звено цари академична атмосферата.

Действащата документация за прием и обучение на докторантите в Медицинския университет - Плевен периодично се анализира и обновява. Създадената и работеща система при зачисляването и обучението на докторанти е гаранция за създаване на специалисти с висок професионализъм, по мнение на работодателите.

Стандарт 3. Обучение, преподаване и оценяване, ориентирани към студентите.

Критерий 3.1. Съществува система от правила и дейности, свързани със стимулиране на мотивацията и активната позиция на докторантите в процеса на обучението и провеждането на научни изследвания, както и подготовката на дисертационния труд.

В МУ - Плевен се провежда последователна политика за мотивиране на академичния състав и докторантите за повишаване на нивото и качеството на научноизследователската дейност. Създават се условия за целенасочено, постепенно и устойчиво развитие и изграждане на собствени научноизследователски кадри от средите на студентите, докторантите, и постдокторантите за осигуряване на учебния и изследователски процес и реализиране на научна кариера.

Докторантите и студентите активно участват в процесите на управление на висшето училище и системата за оценяване и поддържане на качеството на обучение чрез включването на студенти и докторанти в състава на управляващите органи (АС, ФС, КС) и екипа от вътрешни одитори на МУ – Плевен. Докторантите на самостоятелна подготовка в докторска програма по „Гастроентерология“ активно участват при обсъждането и определяне на темата на дисертационния труд, методиката на научните си разработки и заедно с научните си ръководители конкретизират Индивидуалния учебен план, както и при необходимост евентуални корекции за следващата академична година.

3.1.1. Обучението на докторантите е съобразно със съвременните научни постижения, за което са осигурени условия на институционално и катедрено ниво.

На институционално ниво обучението на докторантите в МУ-Плевен се осъществява по система, която непрекъснато се обновява и актуализира съобразно научните постижения и тенденции в съответната област. Създадено е Докторантско училище, което функционира към Центъра за научноизследователска дейност. Докторантското училище е с разработена програма и методика за обучение на докторантите. Целта на тази програма е придобиване на ключови компетенции за изграждането на успешна академична и научноизследователска кариера на докторантите. Програмата се осъществява чрез провеждане на курсове за повишаване квалификацията на докторантите и асистентите. Обучението на докторантите е съобразно със съвременните научни постижения, за което са осигурени условия на институционално и катедрено ниво.

На институционално ниво обучението на докторантите в МУ - Плевен се осъществява по система, която непрекъснато се обновява и актуализира съобразно научните постижения и тенденции в съответната област. Създадено е **Докторантско училище**, което функционира към Центъра за научноизследователска дейност. Докторантското училище е с разработена програма и методика за обучение на докторантите. Целта на тази програма е придобиване на ключови компетенции за изграждането на успешна академична и научноизследователска кариера на докторантите. Програмата се осъществява чрез провеждане на курсове за повишаване

квалификацията на докторантите и асистентите. Обучението е насочено към повишаване на мотивацията на докторантите за научноизследователска кариера, създаване на условия и възможности за научноизследователска кариера и повишаване качеството на научните разработки на докторантите. Висококвалифицирани преподаватели и лектори предлагат програма и методика за обучение на докторантите чрез провеждане на специализирани курсове, които повишават тяхната квалификация при изпълнението на следните **дейности**:

- Запознаване с нормативната уредба за провеждане на обучение на докторанти в Република България и МУ–Плевен;
- Писане на научен текст; оформяне на съдържанието и структура на научния труд;
- Работа със систематизирана научна информация - бази данни, научни библиотеки;
- Поддържане на контакти и сътрудничество в научните среди; Работа в екип и лидерски умения в академична среда и извън нея;
- Планиране на кариерата с отчитане на собствените уникални способности и интереси;
- Външно финансиране; Управление на научноизследователски проекти;
- Чуждоезиково обучение - терминологични речници и специализирана научна лексика;
- Комуникационни и презентационни умения в академичен контекст;
- Придобиване на компетентност за работа в многонационални научни колективи с фокус върху културните различия;
- Добра научна практика - управление на данни; собственост на данни и материали; авторство; конфликт на интереси; измами в науката;

МУ-Плевен работи в посока целенасочено стимулиране на **докторантската мобилност**.

За периода 2014-2021 г. са **актуални договори за академичен обмен по програма Еразъм+ с 33 медицински университета и центрове в 13 държави**. Програмата позволява повишаване на професионалната квалификация, разширяване на контактите с международни учени от съответната област, но и подобряване на комуникативността, навиците за работа в екип и езиковите познания.

На катедрено ниво акцентът е върху индивидуалната работа на научния ръководител с докторанта.

Традиционни и модерни форми на обучение са залегнали в реализирането на докторската програма по „Гастроентерология“:

- Лекционни курсове, изнасяни от хабилитираните преподаватели по специалността;
- Тематични курсове по индивидуалната програма;
- Практически занятия за усвояване на експериментални методики и модерна научна апаратура;
- Семинари и практически курсове в страната и чужбина;
- Обучение за работа с високо специализирана научна апаратура, както в МУ - Плевен, така и в други звена в България;
- Участие в научни прояви (симпозиуми, конференции и конгреси) у нас и в чужбина;
- Самостоятелна подготовка;

Привличане на водещи специалисти в научната област за ръководители на докторантите, индивидуални консултации със специалисти в съответната област в страната и осъвременяване и модернизиране на съществуващата експериментална и изследователска апаратура допринесе за успешно завършване на дисертационните трудове на докторантите от Сектор „Гастроентерология“.

През акредитирания период, докторантите по докторската програма са участвали в значителен брой курсове и специализации, проведени в МУ – Плевен, страната и чужбина, свързани с придобиване на общи знания и умения, така и специфични, свързани с темите на дисертационния им труд. Някои от тях са:

- **25thUnited European Gastroenterology Week, October 30 – November 1, 2017, Barcelona, Spain**
- **Olympus Training of ERCP Procedures, Czech Republic, 3-6 February 2014.**
- **Military Medical Academy for VMA Live Endoscopy, Sofia, 14.03.2014.**

3.1.2. Първичното звено (кафедра, сектор) съдейства за организиране на учебния процес на докторантите, което включва извършваната от докторантите научноизследователска, образователна и научна дейност.

Съгласно кредитната система, разработена въз основа на Европейската система за набиране и трансфер на кредити, в хода на изпълнение на образователната програма докторантите трябва да придобият определен брой кредити по време на обучението си в докторската програма (минимум 250 кредита за редовна форма на обучение и минимум 220 кредита за самостоятелна форма на обучение).

Учебният план, от своя страна, се дели на групов учебен план и индивидуален учебен план. Груповият учебен план се осъществява в рамките на Докторантското училище. Посещавайки Докторантското училище, докторантите натрупват определен брой кредити – 70 кредита за редовни докторанти и 40 кредита за докторанти на самостоятелна подготовка. Работата и дейностите, извършвани в Докторантското училище спомагат за обучаване на висококвалифицирани специалисти, готови да заемат водещи позиции в академичните среди и в областта на медицинската практика. Програмата на курсовете е с цел подпомагане на докторантите в изготвянето и оформянето на публикации и научни съобщения, както и в изработването и техническото оформление на дисертационните им трудове.

Подготовката и обучението на всеки докторант се осъществява по Индивидуален учебен план, изготвен със съдействието на неговия научен ръководител, обсъден и приет на Катедрен съвет и утвърден от Факултетен съвет.

Изпълнението на индивидуалната научна програма се равнява на 120 кредита (и за двете форми на обучение в докторантура). Важни аспекти от индивидуалната подготовка на докторантите са участия в курсове и специализации по научната специалност, посещение на академични лекции на гостуващи преподаватели, изпитът за докторантски минимум и реализирането на преподавателска дейност. Докторантите се насърчават в разработването и реализирането на изследователски проекти, участие в езикови курсове, както и обучение в програмни продукти чрез присъждане на допълнителни кредити.

Индивидуалният учебен план на докторантите в докторска програма „Гастроентерология“ е съобразен с План-програмата на специалността, а също и с темата на дисертационния труд. Обучението на докторантите се осъществява по индивидуален учебен план, който се изготвя от докторанта и научния му ръководител, приема се от Катедрения съвет и се утвърждава от Факултетен съвет.

3.1.3. Индивидуалните учебни планове на докторантите конкретизират отделните етапи при подготовка на дисертационния труд и сроковете и очакваните резултати от изпълнението на всеки етап. Контролът по спазването на индивидуалния план се осъществява регулярно от научния ръководител и ръководителя на катедрата, в която е зачислен докторантът.

Докторантът подава в Научен отдел необходимите по Правилника на МУ-Плевен документи. Академичният съвет избира научното жури, членовете на което в 2-месечен срок представят своите рецензии и становища. Спазват се всички вътрешни процедури за избор на рецензенти при първото неприсъствено заседание на НЖ. За председател винаги се определя вътрешен член на НЖ, специалист в областта на докторската програма. Научният ръководител е член на НЖ, с право само на изготвяне на становище. Дисертантът представя разработката си на открито заседание на Научното жури и придобива образователна и научна степен „Доктор“ в деня, в който дисертационният труд е защитен успешно. Образователната и научна степен „Доктор“ се удостоверява с диплома, издадена от МУ-Плевен.

3.1.4. Оценяването на постиженията на докторантите се извършва на базата на ясни, съвременни, публично оповестени методи, които са описани в Правилника за развитие на академичния състав в МУ-Плевен и Справочник на докторанта.

В края на всяка академична година научният ръководител дава писмено мнение за работата на докторанта пред Катедрен съвет (КС) и предлага конкретизация на индивидуалния учебен план на докторанта.

Според нормативните изисквания изпитът за докторския минимум се провежда от комисия от трима хабилитирани преподаватели, като се провежда по конспект, предоставен няколко месеца предварително на докторанта и одобрен от КС. От изпита се изготвя протокол, който се съхранява в досието на докторанта в Център „Научноизследователска дейност“, както и писмената му работа.

Атестация на всеки докторант се извършва, съгласно изискванията на ЗРАС, в края на всяка академична година, като се попълва Карта за НПС и докторанти. Изпълнението на индивидуалния план се контролира пряко от научния ръководител, така също от Ръководител катедра, въз основа на представен от докторанта отчет за извършените дейности. Отчетите съдържат изпълнение на планираните задачи, етапа на разработване на дисертационния труд, брой публикации и научни съобщения, участие в разработването на проекти, и други форми на научноизследователска дейност. Със свое решение Катедреният съвет предлага на Факултетния съвет оценка за дейността на докторанта: много добра, добра, задоволителна или незадоволителна. От 2012 г. в МУ - Плевен е въведена **Кредитна система за оценка на подготовката на докторанти**, разработена въз основа на Европейската система за набиране и трансфер на кредити. От 2013 г. е приет Правилник за дейността на докторантското училище в МУ-Плевен.

Само докторанти, изпълнили планираните дейности по Индивидуалния учебен план и събрали изискуемия минимален брой кредити се допускат до предзащита (апробация) пред разширен катедрен съвет.

3.1.5. Жалбите от докторанти са свързани с осигуряване на условия за изпълнение на индивидуалния план, ползване на допълнителни финансови ресурси и с действие или бездействие на отделни звена на университета, или на отделни членове на колектива му, което би довело или би могло да доведе до нарушаване на нормативни актове при осъществяване на дейността и/или учебния процес.

В МУ – Плевен са приети и действат **Правила и процедури за разглеждане на оплаквания, жалби, сигнали и предложения от студенти и докторанти**. С Решение на АС е създадена Комисия за разглеждане на жалби и оплаквания от студенти и докторанти.

През отчетния период не са подавани жалби и оплаквания от докторанти в сектор „Гастроентерология“.

Констатации за изпълнение на критерий 3:

В МУ-Плевен подготовката на докторантите по „Гастроентерология“ се реализира със съвременни образователни форми и научни методи по индивидуален план и чрез участие в колективно обучение в Катедра „Нефрология, хематология и гастроентерология“ и в Училище за докторанти. Всички етапи се контролират ефективно от прекия ръководител на научното звено и чрез обсъждане на отчетите и резултатите от работата на докторантите. Оценяването на постиженията се осъществява чрез научните прояви, за които са създадени добри условия в университета. Всички елементи от докторантските процедури са отразени в административната документация на ВУ, съхранявана в отдел „Научна дейност“ Сектор Работа с докторанти.

Стандарт 4. Прием, развитие, признаване и дипломиране на студентите.

Критерий 4.1. Изградени са структури и са разработени вътрешно-нормативни документи (правилници, разпоредби, инструкции) за функционирането на системата – от приема на докторантите включително до и след тяхната професионална реализация.

4.1.1. Обучението за придобиване на образователната и научна степен „Доктор“ се осъществява в редовна, задочна или самостоятелна форма на обучение. **Редовната докторантура** е със стипендия (по държавна поръчка) или платена. Редовната и самостоятелната форма на

обучение са с продължителност до 3 години. **Задочната форма** на обучение е с продължителност до 4 години. За докторанти в МУ – Плевен могат да кандидатстват само лица с придобита образователно-квалификационна степен „Магистър“. Обучението в докторантура се извършва по акредитирани от Националната агенция за оценяване и акредитация докторски програми по съответните научни специалности и професионални направления. Приемът и обучението на докторанти е изцяло в съответствие с действащото законодателство и нормативната уредба на МУ – Плевен.

Предложенията за броя на редовните и задочни докторантури се правят след обсъждане и решение на катедрените съвети. Ежегодно ръководителите на научни звена заявяват искане за обучение по съответните докторски програми за нуждите на тяхната структура, които се обсъждат и одобряват от Академичния съвет. Обявяването на утвърдените докторантури за МУ – Плевен, чието финансиране се поема от държавата, става ежегодно в Държавен вестник, на база предложение от Университета и решение на Министерския съвет. Заповед за зачисляване в докторантура се издава от Ректора на МУ – Плевен, въз основа на решението на съответния Факултетен съвет.

Регистрирането и проследяването на хода на докторантурите се извършва от **Сектор „Работа с докторанти“ към Центъра за научноизследователска дейност и се контролира от Ръководител ЦНИД и Зам.-ректор НИД**. В него е създадена база-данни за всеки докторант (досие на докторанта), включваща индивидуалния учебен план за работа, отчети за неговото изпълнение, заявления, протоколи, списък на публикациите, копия от публикациите и изнесените научни доклади, финансов план за изразходване на отпуснатите от Университета средства за подпомагане разработването на дисертационния труд. Секторът поддържа информация за изпълнение на индивидуалните планове на докторантите и се извършва оценка за тяхното изпълнение. Всички етапи от обучението на докторанта, свързани с приема, зачисляването, срокове на докторантурата, изготвянето на индивидуалния учебен план, отчет по изпълнението на задачите от индивидуалния план, атестирането, предзащитата и защитата са подробно описани в Правилника за развитие на академичния състав в МУ–Плевен. На Web-сайта на МУ–Плевен е създаден и се поддържа раздел „Докторанти“ със съдържание на английски и български език. В него е предоставен Справочник на докторанта с пълна информация относно приема в докторантура, провеждането и контрола на обучението и научните изследвания на докторанти, писането и защитата на докторски дисертации.

В съответствие със Закона за развитието на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ) и Правилника за прилагане на Закона за развитието на академичния състав в Република България (ППЗРАСРБ) и Правилника за развитие на академичния състав в МУ – Плевен образователната и научната степен „Доктор“ се удостоверява с **диплома, издадена от МУ–Плевен** по единен образец, утвърден от МОН, която се изпраща за регистрация в тридневен срок след издаването ѝ. В 14-дневен срок от публичната защита в Национален център за информация и документация (**НАЦИД**) се изпраща в електронен и печатен вариант информационна карта с личните данни на автора, придобитата степен и данни за дипломата, темата на дисертационния труд, датата на защитата, анотация на дисертационния труд и информация за Научното жури, а така също екземпляр от дисертационния труд и един брой автореферат. По един брой от дисертационния труд и един брой от автореферата се изпращат в Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ и в библиотеката на МУ – Плевен. По този начин се осъществява публичност на постигнатите научни резултати в дисертационния труд пред академичната общност.

Всички посочени изисквания и процедури се спазват стриктно по отношение на докторската програма „Гастроентерология“.

4.1.2. Създадени са **правила за финансово подпомагане на проекти на докторанти в МУ–Плевен от Фонд „Подпомагане на докторанти“** чрез участие в конкурси, които ежегодно се публикуват на сайта на Университета. Правилата са разработени в съответствие с изискванията на Наредба на МОН за условията и реда за оценката, планирането, разпределението и разходването на средствата от държавния бюджет за финансиране на присъщата на държавните висши училища научна или художественотворческа дейност от 10.09.2016 г. (ДВ брой 73 от 16.09.2016 г.) и в

съответствие със Системата показатели за оценка, наблюдение и отчитане на резултатите на научноизследователската дейност, финансирани със средства от държавния бюджет в МУ – Плевен. Организацията, провеждането, отчитането и окончателното класиране на проектите се извършва от Комисия по финансиране на научноизследователските проекти. АС на МУ – Плевен контролира работата на Комисията, приема и оценява резултатите от конкурса. В рамките на конкурса се финансират разходи за дейности свързани с изследователската дейност по проекта. За периода 2012-2017 г. във финансираните със средства на МУ-Плевен проекти са участвали общо 86 (56,95 %) студенти и докторанти. От 2011 г. (Заповед на Ректора №197/07.02.2011 г.) се провеждат самостоятелни конкурсни сесии за финансово подпомагане на проекти на докторанти, в които участват докторанти, зачислени за обучение за редовна докторантура и техните научни ръководители.

За периода 2013–2018 г. един от докторантите е участвал в научноизследователски проект, финансиран от МУ-Плевен - № 13/2015: „Ин витро изследване на участието на основни трансмитери в двигателната активност на колон при експериментален модел на възпалителен колит“. Друг докторант е участвал в Проект № BG05M2OP001–2.009-0031-C01 „Създаване на център за обучение на докторанти, постдокторанти, специализанти и млади учени към Факултет „Медицина“ на МУ–Плевен по Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014-2020, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейските структурни и инвестиционни фондове.

4.1.3. В МУ–Плевен са осигурени възможности за мобилност на докторантите. За периода 2013 - 2018 г. са проведени две мобилности от двама докторанти от МУ – Плевен в други ВУ или научни организации в чужбина – и двамата за два месеца (Факултет по медицина, Университет в Любляна, Словения). Актуални за периода 2014 - 2021 г. са договори за академичен обмен по програма Еразъм+ с 43 медицински университета и центрове в 15 програмни държави и три в партниращи държави (Украйна, Грузия и Китай).

Университетът е организатор и домакин на провежданата ежегодно **Международна медицинска научна конференция за студенти и млади лекари**. Всяка година традиционният за МУ – Плевен научен форум се организира под патронажа на Ректора на МУ -Плевен, с подкрепата на УМБАЛ „Д-р Г. Странски“ и Община - Плевен. От 2010 г. насам в рамките на конференцията се организира **специализирана секция „Докторанти“**, където докторантите от МУ-Плевен и други институции в областта на медицинските и фармацевтичните науки могат да представят своите научни разработки и резултати. Конференцията се оформя като платформа за създаване на международни партньорства, както и за представяне възможностите за участие на студенти и докторанти в международни научни проекти чрез европейски програми за отпускане на стипендии за млади изследователи. За акредитирания период докторантите от двете обучителни звена са участвали в Международната медицинска научна конференция за студенти и млади лекари, провеждана ежегодно в МУ-Плевен.

Съгласно **кредитната система за подготовка на докторанти**, специализираните тематични курсове в други научни организации в страната и чужбина се признават като обучение на докторантите в докторската програма. В Правилника за развитие на академичния състав в МУ – Плевен е регламентиран начинът на оценка на достоверността на проведените от докторанта проучвания във външна институция.

От месец юни 2013 г. МУ–Плевен стана **член на Национална академична мрежа, изградена от Българската академия на науките**. Разкрит е Регионален академичен център – Плевен. С негово съдействие в периода 2013–2018 г. са сключени **договори за съвместна научноизследователска дейност с 9 института на БАН**. През периода 2013 - 2018 г. са разработени общо **38 научноизследователски проекта (НИП) с колективи от МУ–Плевен и**

други научни организации и университети в страната и чужбина, от които 16 с колективи от МУ – Плевен и институти на БАН, 5 от които с участие на докторанти.

Докторантите от двете звена активно участват в разработването и реализирането на съвместни научни проекти с екипи от научните организации, с които има сключени договори за сътрудничество.

За периода 2013-2021 г. са защитени 3 дисертации за ОНС „доктор“ по „Гастроентерология“, като за периода 2013-2018 г. в двете обучителни звена, обучаващи докторанти по специалността „Гастроентерология“ са разработени и защитени 2 дисертации за образователна и научна степен „Доктор“, а през 2018 г. са зачислени двама докторанти на самостоятелна подготовка (Таблица 1). За периода 2019-2021 г. е защитена 1 дисертация за ОНС „доктор“ през 2020 г.

През акредитирания период е извършвана интердисциплинарна научноизследователска дейност по проект, финансиран от МУ - Плевен, в колаборация с екипи от сектор „Експериментална и клинична фармакология“ и центрове при МУ-Плевен в рамките на НИП13/2015: „Ин витро изследване на участието на основни трансмитери в двигателната активност на колон при експериментален модел на възпалителен колит“, като един от докторантите е член на изследователския колектив. През 2020 г. д-р Горчева този докторант е взел участие още в два научноизследователски проекта, финансирани от МУ-Плевен: № 6/2020 „Изследване на периперативните промени в серумните нива на лактата като предиктор за ранни следоперативни усложнения при пациенти с онкологични заболявания оперирани чрез роботизиран и конвенционален хирургичен метод“ и №D5/2020 “Диагностична стойност на пепсиноген I, пепсиноген II и хеликобактер пилори антитяло от клас IgG, като неинвазивни биомаркери за хроничен атрофичен гастрит“ - <http://www.mu-pleven.bg/forms/Proekti%20MU-Pleven%202020-new.pdf>

* За периода 2013 – 2021 г. се падат средно по 7 участия в научни публикации на докторант в двете звена и по 23 участия във форуми и уебинари на докторант.

4.1.4. В сектор „Работа с докторанти“ към Център за научноизследователска дейност функционира административна система за регистриране на зачислените докторанти, хода на докторантурата и защитата на дисертационния труд.

През последните 5 години са обучавани общо 157 докторанти, от които 39 в редовна докторантура, 21 в задочна докторантура и 97 в докторантура на самостоятелна подготовка. Относителният дял на редовните докторанти спрямо общия брой докторанти представлява 25%.

За същия период успешно защитили ОНС „Доктор“ са 74 докторанти - 66 са защитили в МУ-Плевен - 7 в редовна докторантура, 7 в задочна и 52 на самостоятелна подготовка и, 8 са защитили в друго ВУ. От общо 74 докторанти, придобили ОНС „доктор“ през периода 2013-2018 г., 52 (74%) са част от научно-преподавателския състав на МУ–Плевен (единици работят в други ВУ в България) и продължават академичната си кариера, като 15 от тях са хабилитирани.

Защитилите ОНС „Доктор“ докторанти от сектор „Гастроентерология“ продължават академичното си развитие в звеното.

Констатации по критерий 4:

В МУ-Плевен е изградена организация, детайлни процедури и строга административна система за работа с докторантите на всички етапи от приема до защита на дисертационния труд. Докторантите се включват в научноизследователски проекти. Публикационната им активност е добра. Сътрудничеството с научни структури у нас и в чужбина осигурява подобряване качеството на обучение във ВУ и съдейства за кариерното развитие след защита. Представеният доказателствен материал е в подкрепа на това становище.

Стандарт 5. Преподавателски състав.

Критерий 5.1. Висшето училище или научната организация има разработена политика за осигуряване на качествен академичен състав, за подготовка на докторанти, която е част от стратегията за развитие на институцията.

5.1.1. В МУ — Плевен има ясни, прозрачни и справедливи процедури за наемане и обучението на академичния състав; предлагат се възможности за и се насърчава професионалното развитие на преподавателите; насърчава се научната дейност за укрепване на връзката между образованието и научните изследвания; насърчават се иновациите в методите на преподаване и използването на нови технологии.

В МУ – Плевен и звената обучаващи докторанти по „Гастроентерология“ съществува благоприятна академична среда. Научните ръководители на защитилите в акредитирания период докторанти са учени с висока научна квалификация и активни изследователи в съответната област.

Едно от хабилитираните лица е магистър по Медицина, със специалности „Вътрешни болести“ и „Гастроентерология“, на основен трудов договор и Ръководител на Сектора „Гастроентерология“ с доказани професионални компетенции, методични и технологични умения.

- Членува в следните професионални и научни организации: „Български лекарски съюз“; „Научно дружество по гастроентерология и хепатология“; „Българска асоциация на хирурзи, онколози и гастроентеролози“; „Българската асоциация за изучаване на черен дроб“ „Българска асоциация по ултразвук в медицината“;
- Член на факултетния съвет на факултет „Медицина“ до 2016 г. и до м. юли 2018 г. е член на ФС на факултет по Фармация.
- Експертна дейност: член на 23 Научни журита за защита на дисертационен труд за ОНС „Доктор“, 1 по процедура за заемане на академична длъжност „главен асистент“, 7 по процедура за заемане на академична длъжност „доцент“ и 1 по процедура за заемане на академична длъжност „професор“.
- Републикански консултант по Гастроентерология от 2014 г.
- Участие в написване на учебник – в глава: Гастроентерология. Вътрешни болести – втора част. Учебник за студенти по медицина, Издателски център. Медицински университет – Плевен, 2013, 9-140, ISBN – 978-954-756-112-0,

и е научен ръководител на докторант (Заповед № 2752/10.12.2015 г.), успешно защитил дисертационния си труд на тема: „Увреждания на черния дроб при интравенозни хероиномани - клинични, биохимични, серологични и морфологични проучвания“ на 13.06.2018 г.

Друго хабилитирано лице е магистър по Медицина, с придобити специалности „Вътрешни болести“ и „Гастроентерология“, на основен трудов договор и Ръководител на клиниката по гастроентерология в Болница „Георги Странски“, с доказани професионални компетенции, методични и технологични умения.

- Членува в следните професионални и научни организации: Български лекарски съюз; Българска асоциация по ултразвук в медицината; Научно дружество по гастроентерология и хепатология; Българска асоциация на хирурзи, онколози и гастроентеролози.
- Експертна дейност: член на 3 Научни журита за защита на дисертационен труд за ОНС „Доктор“ и 1 по процедура за заемане на академична длъжност „доцент“.

- Член на Академичния съвет на МУ–Плевен, Председател на общото събрание на МУ–Плевен, член на факултетен съвет на факултет „Здравни грижи“, началник СДО при МУ–Плевен.

Той е научен ръководител на докторантите от катедра „Сестрински терапевтични грижи“, зачислени със заповеди:

- Заповед № 2849/14.12.2015 г., успешно защитен дисертационен труд на тема: „Остри неварикозни кръвоизливи от горния гастроинтестинален тракт – диагностичен и терапевтичен подход“ на 25.07.2018 г.;
- Заповед № 605/19.03.2018 г.
- Заповед № 1475/21.06.2018 г.

Един от доцентите е магистър по Медицина, със специалности „Вътрешни болести“ и „Гастроентерология“, в катедра „Сестрински терапевтични грижи“, с доказани професионални компетенции, методични и технологични умения.

- Членува в следните професионални и научни организации: „Български лекарски съюз“; „Европейската организация Крон и Колит (ЕССО)“; „Европейската организация по изучаване на черен дроб“; „Националното дружество по гастроентерология, хепатология и интестинална ендоскопия“; „Европейското дружество по ендоскопия“; „Българска асоциация на хирурзи, онколози и гастроентеролози“; „Европейската асоциация по гастроентерология, ендоскопия и хранене (EAGEN);
- Експертна дейност: член на 1 Научно жури за защита на дисертационен труд за ОНС „Доктор“ и 1 по процедура за заемане на академична длъжност „доцент“.
- Участва в държавна изпитна комисия за специалност по гастроентерология.
- Участие в написване на учебник: Медицински университет - Варна. Вътрешни болести. За специалисти по здравни грижи. Ред. М. Стамболийска, Д. Паскалев, Д. Димитрова. Варна, МУ-Варна, 2018, ISBN 978-619-221-182-0 (Приложение 5.1/21).
- Научен ръководител на докторант зачислен в самостоятелна форма на обучение в докторска програма „Гастроентерология“.

За периода септември 2013-2021 г. обучението на докторанти в редовна форма на обучение и самостоятелна подготовка по „Гастроентерология“ се осъществява в двете звена на МУ-Плевен:

- Сектор „Гастроентерология“ на катедра „Нефрология, хематология и гастроентерология“ на факултет „Медицина“ и
- Катедра „Сестрински терапевтични грижи“ на факултет „Здравни грижи“

Научната продукция и участията в научни прояви на хабилитираните преподаватели за периода 2013-2021 г. са представени в Таблицы 3 и 4.

Таблица 3. Научни публикации на хабилитираните преподаватели за периода 2013 – 2021 г.

Брой в реферирани списания	От тях публикации с IF	Импакт фактор	Брой в нереперира ни списания	Цитирания
1	-	-	10	-
2	-	-	11	-
3	-		13	-
Общо 5			Общо 34	

* общият брой е на база брой участия на автори в публикации, а не на база брой публикации.

Таблица 6. Участия в научни форуми на хабилитираните преподаватели по „Гастроентерология“ за периода 2013 – 2021 г.

Форуми в чужбина	От тях с абстракти с IF	Импакт фактор	Форуми в България	Общо
-	-	-	1	1
-	-	-	1	1
6	-	-	1	7
Общо 6	-	-	Общо 3	Общо 9

Относителният дял на публикациите с участие на докторанти спрямо общия брой е 100% (всички публикации по гастроентерология за отчетния период са с участие на докторанти).

Докторантите в сектора са реализирали 100% от участията в научни форуми.

5.1.2. Позитивната академична среда, съчетана с дългогодишния научнопреподавателски опит, високата квалификация и професионалната прецизност на хабилитираните преподаватели, създава необходимите условия за качествено ръководене и адекватна оценка на цялостния труд на докторантите в областта на докторската програма по Гастроентерология.

На основен трудов договор, освен споменатите по-горе хабилитирани преподаватели работят и седем нехабилитирани членове на академичния състав.

След депозиране на доклада-самооценка научнопреподавателският съставна двете звена за периода януари 2019 – декември 2021 г. включва двама доценти, трима главни асистенти и пет асистенти:

Двама от асистентите имат придобити специалности по „Вътрешни болести“ и „Гастроентерология“. **Двама от главните асистенти** са с придобита специалност по „Гастроентерология“ и ОНС „доктор“.

Един главен асистент има придобита специалност „Гастроентерология“ и е зачислен в докторантура на самостоятелна подготовка от 2018 г. Друг главен асистент е зачислен в редовна докторантура от 2018 г.

5.1.3. В сектор „Гастроентерология“ и катедра „Сестрински терапевтични грижи“ на МУ-Плевен се провежда научноизследователска дейност по тематиката на специалността. Основните тематични направления, разработвани в отговор на съвременните направления в гастроентерологията и залегнали в докторската програма са: Изследвания във връзка с преканцерозите на ГИТ; Експериментални модели на колит при плъхове и фармакологичното му повлияване; Оксидативен стрес и ефект на антиоксидантите при IBD; Биологична терапия при язвен колит и болест на Крон; Съвременно лечение на стомашно-чревни кръвоизливи и механичен иктер при екстрахепатална холестаза; Съвременно лечение на хроничните вирусни хепатити В и С; Приложение на безинтерферонва терапия при хроничен вирусен хепатит С с регистрация на анализ на нежелани лекарствени реакции; Чернодробни увреждания при наркозависими, съчетани с хронични хепатити В и С; Експериментални модели /при плъхове/ на колит и фармакологичното им повлияване. За да бъде пълноценно и оперативно, обучението по докторската програма се основава както на поддържано междуфакултетно и междуинституционално партньорство, така и на договорена колаборация с национални и международни центрове по невробиология, молекулна медицина, микробиология, биохимия, патология, транслационна и персонализирана медицина.

Две от хабилитираните лица са част от организационните комитети на националните конференции по Гастроентерология, националните конгреси по Гастроентерология, Асоциацията по онкология, хирургия и гастроентерология и асоциацията за изучаване на черния дроб в България.

Утвърдена практика е участието на представители от всички катедри по Гастроентерология в страната в организационните комитети на форуми и срещи по специалността, което подкрепя междуинституционалното и колегиално партньорство и съвместната научноизследователска работа.

Констатации по критерий 5:

В Сектор „Гастроентерология“ при МУ-Плевен подготовката на докторантите се осъществява от хабилитирани преподаватели на основен трудов договор към ВУ, със специалност по гастроентерология, с богат професионален опит. Всички преподаватели развиват активна научноизследователска дейност, свързана тематично с акредитираната докторска програма. Популяризират я чрез участие в научни форуми и посредством наличие на публикационна активност, но за периода липсват публикации с Impact factor и не са посочени цитирания. Академичният състав развива системна експертна и консултантска дейност по Гастроентерология.

Стандарт 6. Учебни ресурси и подпомагане на студентите.

Критерий 6.1. Висшето училище или научната организация развива материално-техническа и информационна база, необходима за учебно преподавателската, научноизследователската, художествено-творческата и спортна дейности.

Университетът разполага с 27 отлично оборудвани лекционни зали и 178 учебни зали и лаборатории за провеждане на учебно-практически занятия с капацитет 4 433 седящи места и площ от 9 147,3 кв. м. Залите са оборудвани със съвременна техника – мултимедийни прожектори и интерактивни дъски. Учебните аудитории „Амброаз Паре“ и „Гален“, намиращи се в ТЕЛЕЦ, са оборудвани с аудиовизуална техника, позволяваща видеоконферентна връзка в реално време с различни точки на света. В тях се провеждат научни конгреси и конференции, в които се включват всички докторанти по специалността като организатори и участници. Работните места за аудиторна и лабораторна работа в Университета, отнесени към общия брой на обучаемите, формират отношение 137 работни места за лабораторна и аудиторна работа на 100 обучаеми (средно приравнен брой). Аудиторната и лабораторната площ за учебна заетост на един студент за Университета е 2.83 кв. м. е в съответствие със спецификата на обучението, а материално-техническа база позволява непрекъснато осъвременяване на учебното и лабораторно оборудване. Лабораторната площ за изследователска дейност в кв. м. на един преподавател (включително докторант на самостоятелна подготовка или ръководител на докторант) на основен трудов договор в МУ - Плевен е 5.3 кв. м. В преобладаващите случаи, изследванията се обвързват и с резултати, получени не само в една, а в няколко изследователски лаборатории, което допринася за относителното повишаване на този показател. През 2016 г. всички лекционни зали и голяма част от залите за практическо обучение в Университета са климатизирани.

Издателски център МУ – Плевен е звено към Научноизследователска дейност, но подпомага и учебния процес и повишаването на качеството на образованието. В Издателския център функционират звено за предпечатна подготовка, печатна база, копирно звено. Всички дейности се обслужват от висококвалифицирани специалисти: предпечатна подготовка и на учебници, тестове и други учебни медицински пособия и издания, свързани с научната дейност в Медицински университет – автореферати и монографии. Извършва се предпечатна подготовка на вестник „Academia medica“, последовател на „Плевенска медицина“. Вестникът е медицинско информационно издание на МУ – Плевен, отразяващо събитията в основните направления на дейност на Университета и академичната общност. Изданията на вестника са налични на страницата на Университета - Академичен вестник Academia Medica.

В Печатна база се копират тестове, клинични случаи, документация за проекти, обществени поръчки, размножаване на документации за конгреси и научни форуми.

Наличната материална база постоянно се обновява, за да отговаря изцяло на съвременните изисквания и нуждите на академичния състав и обучаващите се студенти.

6.1.1. Обучението на докторантите по „Гастроентерология“ в МУ-Плевен се извършва в Катедра „Нефрология, хематология и гастроентерология“.

Сектор „Гастроентерология“ и Катедра „Сестрински терапевтични грижи“ разполагат със собствена материално-техническа база за обучение на студенти, специализанти и докторанти. Всички членове на академичния състав на звената имат осигурени самостоятелни работни места, разположени в 6 кабинета. Всички преподаватели по „Гастроентерология“, включително и докторантите, имат персонален настолен компютър с осигурен 24-часов високоскоростен интернет и мрежова връзка. За целите на преподаването и обучението на докторантите се предоставя съвременна аудио-визуална и копирна техника (мултимедиен проектор, преносими компютри, принтерни и копирни устройства и др.).

6.1.2. МУ – Плевен предоставя реални възможности докторантите да работят по проекти, ръководени от членове на академичния състав, включително и такива с приложна насоченост, свързани с тематиката на дисертационните им трудове. Създадени са добри възможности за публикуване на съответните постижения.

Средствата за закупуване на необходими реактиви и консумативи за провеждане на експерименти се осигуряват от научноизследователски проекти, финансирани от **Фонд „Научни изследвания“** на Р. България, проекти, финансирани от **МУ-Плевен**, както и от **Фонд „Подпомагане на докторанти“ в МУ - Плевен**. За редовните докторанти е предвидена допълнителна субсидия на стойност **1000 лв. на година** от бюджета на Университета за разходи, свързани с подготовката на дисертационния труд и оповестяване резултатите от разработката.

Докторантите се стимулират и подпомагат за участие в международни, национални и регионални научни прояви и специализирани курсове. **Разходите по участията в страната се поемат на 100% от МУ - Плевен, а тези в чужбина – частично.** Ръководството на МУ - Плевен с решение на АС протокол №5 от 27.05.2013 г.е създаден фонд за подпомагане на редовните докторанти. Фондът има собствен бюджет, както и правилник, регламентиращ и регулиращ дейността му. Чрез него редовният докторант може да използва средства за: материали и консумативи за нуждите на научната разработка, участия в национални или международни форуми, изплащане на такса за публикуване в научно списание и др.

6.1.3. Библиотеката на МУ – Плевен е единствената голяма специализирана медицинска библиотека в Северозападна и Централна Северна България, създадена през 1974 г. със задачата да обслужва учебната, научната и диагностично-лечебната работа в Университета и Университетските болници. След направен основен ремонт през 2004 год. Библиотеката при МУ-Плевен е разположена върху 685 кв. м. като на разположение на читателите са 3 читални (150 кв. м.) със 71 места за четене, 12 компютъра и 10 таблета на свободен достъп, свързани с Интернет; компютърна зала (36 кв. м.) с 16 компютъра на свободен достъп, свързани с Интернет. На 20.04.2017 г. библиотеката получава Удостоверение за присъждане на Международен Стандартен идентификатор за библиотеки и сродни организации (ISIL) GB – 1550000 от Национална агенция за ISIL.

В библиотеката е създадена мрежова библиотечна информационна система с пет работни модула, чрез които се постига пълна автоматизация на библиотечните и информационни процеси: „Интернет каталог OPAC“ (Online Public Access Catalogue); „Обслужване на читатели“; „Научен архив“; „Документация за придобиване и движение на библиотечния фонд. Инвентирание“; „Аналитично описание на статии, части от книги, рецензии“ от интегрираната библиотечно-информационна система E-lib/Windows версия 3.5., въведена е и бар-код технология. Периодично в библиотеката се провежда обучение на докторантите за работа с библиографски източници, търсене

в електронния каталог и ползване на абонираните електронни бази данни. Обучението се провежда в групи, но може да продължи индивидуално, съобразно потребностите.

Към 31 декември 2020 г. фондът на библиотеката е 61189 библиотечни единици (б.е.): 55804 книги; 4891 периодика; 54 електронни носители на документи и 440 дисертации и автореферати; От тях 39085 б.е. (69 %) са на български език, а 22104 б.е. (31 %) — на чужди езици.

Обучението и научно-изследователската работа на докторантите по гастроентерология са информационно обезпечени. Те ползват неограничен достъп за работа с компютър, както на работните си места в сектора, така и в залите на библиотеката, където има издания на хартиен носител и списания в електронните бази данни, като са налични 297 заглавия. На разположение са всички броеве на издаваните списания, свързани с гастроентерологията. Достъпът и ползването на информационните ресурси, както и услугата за доставка на електронни статии за студенти, докторанти и служители на МУ – Плевен, са безплатни.

6.1.4. Изследователската дейност на докторантите се осъществява съгласно Правилника за устройството и дейността на МУ-Плевен, Правилникът за развитие на академичния състав в МУ-Плевен и Наредба № 9 на МОН от 10.09.2017 г. за условията и реда за планиране, разпределение и разходване на средствата, отпускани целево от държавния бюджет за присъщата на държавните висши училища научна или художественотворческа дейност.

Докторантите се стимулират и подпомагат за участие в международни, национални и регионални научни прояви и специализирани курсове. Разходите по участията в страната се поемат на 100% от МУ – Плевен, а тези в чужбина – частично. Отпечатването на статии в реферирани и индексирани списания се финансира от МУ – Плевен. **С решение на АС, Протокол № 35/28 ноември 2016 г., се утвърждава материално стимулиране на авторите, направили публикации в списания с IF и реферирани списания без IF, на индексирани в базите данни Scopus и WEB of Science.**

През 2008 г. МУ– Плевен стартира издаването на **научното списание „Journal of Biomedical & Clinical Research“**, (JBCR - ISSN 1313-6917), което се реферира в следните бази данни: Българска медицинска литература;CABI;EBSCO Publishing; ProQuest.Списанието е мултидисциплинарно издание, достъпно за учени от всички области на медицинската и биомедицинските науки. JBCR се издава на английски език и предлага свободен достъп до статиите на адрес <http://jbcr.mu-pleven.bg>. Това дава възможност на академичния състав на МУ – Плевен, в това число и на зачислените докторанти по различните научни специалности, да публикуват и популяризират своевременно получените резултати от проведените експерименти, заложили в различните научни проекти и тематика на докторантурите.

Специфична форма за популяризиране на резултатите от изследователския труд на академичния състав, студентите и докторантите е и **Издателският център „МУ-Плевен“**, който съществува и развива своята дейност от 2000 г. Авторефератите на докторантите, защитили в МУ– Плевен, се регистрират с ISBN номера от центъра и се отпечатват за сметка на Висшето училище.

Докторантите се стимулират и подпомагат за участие в международни, национални и регионални научни прояви и специализирани курсове.

Резултати от проверката:

МУ- Плевен разполага с материално-техническа и информационна база с богати библиотечни ресурси за теоретична учебно-преподавателска дейност и предлага адекватен академичен комфорт на докторантите по гастроентерология. Базата на ВУ обезпечава теоретичната и практическа подготовка на докторантите. Творческата активност на докторантите се стимулира строго регламентирано в организационен и финансов аспект, което се доказва от участията им в научни форуми, реализация на проекти и публикационната им активност.

Стандарт 7. Управление на информацията.

Критерий 7.1. Висшето училище или научната организация имат изградена организация за управление на информацията, свързана с обучението и реализацията на докторантите.

7.1.1. В МУ-Плевен има изградени специализирани структури за съхранение, отчетност, ревизия и популяризиране на получените от докторантите резултати по докторските програми. Изграден е Център за научно-изследователска дейност, към който функционират **Сектор „Работа с докторанти“** и **Сектор „Научен секретар“**. В Сектора за „Работа с докторанти“ се събира и анализира информация за изпълнението на докторските програми и постигането на необходимите кредити за защита на дисертационния труд. Той организира провеждането на курсовете за повишаване на ключовите умения на докторантите за научна кариера в Докторантското училище и издава сертификати на участниците. За цялостната документация на обучението отговаря Експерт по обучение и квалификация. Създадена е картотека с досиетата на всички докторанти. Досието на докторанта съдържа цялостната документация, свързана с приема, зачисляването, изпълнението на учебната програма, отчети, резултати, изнесени на научни форуми и публикувани в научни списания, резултатите от докторски минимум, материали по предзащитата. Секторът „Научен секретар“ подпомага провеждането на процедурите за придобиване на научни степени и звания в МУ – Плевен и контролира спазването на нормативните документи.

Съгласно Правилника за развитие на академичния състав в МУ-Плевен и изискванията на ЗРАС, докторантите подлежат на атестация в края на всяка академична година, попълвайки атестационна карта за НПС и докторанти. Отчетите съдържат изпълнение на планираните задачи, етапа на разработване, брой публикации и научни съобщения, участие в проекти и други форми на научно-изследователска дейност. В Сектор „Работа с докторанти“ към ЦНИД се съхранява база данни за кариерното развитие на завършилите докторанти. От 2007 г. в МУ - Плевен е създаден **Кариерен център**, който осъществява и поддържа връзка между Академичната общност, студентите на МУ-Плевен и потребителите на кадри, фирми и организации от сферата на здравеопазването и социалните дейности.

Всички успешно защитили докторанти в Сектор „Гастроентерология“ работят по специалността си като защитата на дисертацията им е допринесла за тяхното кариерно развитие - заемане на ръководни длъжности и растеж в академичната им длъжност. Реализацията на защитилите докторанти от специалност „Гастроентерология“ за периода 2013-2021 г.е както следва:

- един от докторантите е асистент в сектор „Гастроентерология“ на МУ—Плевен, а от 2020 г. е главен асистент в сектора, след като му е присъдена академичната длъжност „главен асистент“,

- един от докторантите е асистент в Катедра „Сестрински терапевтични грижи“ на МУ—Плевен, а от 2020 г. е главен асистент в катедрата, след като е присъдена академичната длъжност „главен асистент“,

- един от докторантите по докторската програма е главен асистент в катедра „Сестрински терапевтични грижи“ от 2021 г.

7.1.2. В МУ-Плевен има разработена и утвърдена система за наблюдение, оценяване, поддържане и усъвършенстване на качеството и публично оповестяване на резултатите. Чрез въведената система за постоянно подобряване на качеството на образованието и научните изследванията в МУ – Плевен се цели постигане на високо качество чрез най-ефективното използване на външните и вътрешни ресурси (академичен потенциал, материална, информационна и вътрешна нормативна база, организация). Изпълнението на докторските програми периодично и обективно се оценява на базата на ясни и прозрачни правила и процедури, и резултатите, свързани с качеството на обучение на докторантите и потребностите от промяна се огласяват публично на ФС. Своевременно се отчитат основните препоръки, осъществява се редовно планиране на учебната

работа. Съгласно Правилника за развитие на академичния състав в МУ-Плевен в края на всяка академична година Научният ръководител дава писмено мнение за работата на докторантите пред КС и предлага (съвместно с докторантите) конкретизация на индивидуалния учебен план за следващата академична година, който се утвърждава от Факултетен съвет.

През 2017 г. от Съюза на специалистите по качеството в България е проведен външен одит на Процедурата за обучение на докторанти. Заключение от външната оценка на докторските програми е, че обучението на докторантите в МУ – Плевен се води, спазвайки всички национални нормативни изисквания, които са дадени в ЗРАСРБ и Правилника за неговото приложение. Направена е препоръка да се разработи единна структура на докторските дисертации и авторефератите. Препоръката е изпълнена и са разработени стандарти, които са достояние на всички обучавани докторанти.

Констатации по критерий 7:

МУ-Плевен има изградена система за управление на информацията, свързана с обучението и реализацията на докторантите, която се ръководи от Катедрата, Факултетната и Централна комисия по управление на качеството. Периодично се обсъждат и анализират предложения за подобрене на докторската програма и публично се оповестява ефективността на резултатите.

Стандарт 8. Информация за обществеността.

Критерий 8.1. ВУ публикува информация за: приети документи и учебна документация на докторската програма; решения и резултати от одити, свързани с качеството на обучение на докторантите и на академичния състав; решения от академични и факултетни съвети; проведени университетски форуми с участието на докторанти.

8.1.1. Публично оповестяване на актуална информация, свързана с провеждането и управлението на учебния процес на сайта на МУ-Плевен е приоритет за Университета. Документация по докторските програми се съставя и организира по утвърдени стандарти и се публикува на сайта на Университета. **Ежегодно в МУ - Плевен се организира Международна медицинска конференция за студенти и млади лекари.** За периода 2013 –2021 г. са проведени 9 такива конференции, в които са взели участие над 4500 студенти и докторанти. От 28 октомври до 2 ноември 2019 г. МУ – Плевен е бил домакин на **XVII-ата Международна медицинска научна конференция за студенти и млади лекари (MDSC)**. Тя е част от официалните научни събития в академичния календар на МУ – Плевен, посветени на 45-годишнината от основаването му и е протекла под мотото “Awaken your dreams”. В събитието са взели участие **11 чуждестранни лектори от 7 държави (Великобритания, Германия, Русия, Украйна, Швейцария, САЩ и Япония) и 11 видни български учени от 8 университета и центрове в страната.** Активните участници от МУ–Плевен са били 88 студенти, 5 докторанти и 10 млади лекари .

От 2008 г. в МУ - Плевен се издава мултидисциплинарно списание Journal of Biomedical & Clinical Research (JBCR), в което докторантите от сектора са публикували собствени проучвания, свързани с дисертационните им трудове (Уеб страница на списанието). На 17.09.2015 г. е **сключен договор с „De Gruyter Open“ за включване на JBCR в платформа за „open acces“**, което позволява публикуваните в него статии да станат достояние на ползвателите на световната мрежа. **JBCR се реферира от базите данни CABI, EBSCO Publishing и ProQuest.** От началото на 2021 г. списанието е включено в Списъка на съвременните български научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация под ID № 1760. Чрез базата данни CABI списанието е видимо в базата данни Web of Science за периода 2014-2019 г. Това е от голямо значение при оценката на наукометрични показатели.

8.1.2. Усилията на Болонския процес да създаде Европейско пространство за висше образование са свързани с тези на Европейския съюз да създаде Европейско научноизследователско

пространство – един истински вътрешноевропейски пазар за научноизследователска дейност и за професионално развитие на научните работници. За да отговори на тези изисквания, **МУ–Плевен стимулира докторантската мобилност.**

Актуални за периода 2014 - 2021г. са договори за академичен обмен по програма Еразъм+ с 43 медицински университета и центрове в 15 програмни държави, сред които Полша (Познан, Плоцк, Варшава, Ниса, Гданск, Ломжа), Франция (Марсилия, Лион), Белгия (Брюксел), Италия (Неапол, Падуа, Сасари), Испания (Мурсия, Албасете, Валенсия), Португалия (Понта Делгада, Лейрия), Унгария (Сегед), Словакия (Братислава), Словения (Любляна), Чехия (Оломоуц), Румъния (Букурещ), Германия (Рощок), Турция (Измир, Истанбул, Анкара, Одрин, Айдын, Кайсери, Памуккале). В действие са и двустранни договори за междуинституционално сътрудничество с 6 медицински университета в 5 партниращи държави: Азербайджан (Баку), Украйна (Суми), Казахстан (Алмати, Астана), Русия (Ростов на Дон) и Грузия (Тбилиси).

Докторантите по специалност „Гастроентерология“ все още не са се възползвали от предоставената възможност за участие в програмата за академичен обмен с посочените по-горе университети.

8.1.3. Докторантите по специалност „Гастроентерология“ към МУ-Плевен имат устойчиво научно развитие и активно участие в академичния и социален живот на Университета. Те имат публикации в чуждестранни списания с и без импакт фактор, национални списания, отпечатващи се на чужд език и в национални списания на български език, което е доказателство за висок научен потенциал.

Резултатите от научните проекти и дисертационни трудове на докторантите са представени пред редица научни форуми от национално и международно естество.

Констатации за изпълнение на критерий 8:

В МУ-Плевен се предоставя системна информация за учебната документация и качеството на обучение на докторските програми, постиженията на докторантите, участието им в научни форуми, публикационната активност и иновационните резултати. Висшето училище подпомага и стимулира участието на докторантите в програмите за мобилност, но докторантите по „Гастроентерология“ все още не са се възползвали от тези възможности.

Стандарт 9. Текущ мониторинг и периодичен преглед на програмите.

Критерий 9.1. Регулярен мониторинг, (преглед) и актуализиране на докторантските програми, съобразно еволюцията на научните знания, изследвания и технологии.

9.1.1. В Секция „Качество на обучението и акредитация“ при МУ–Плевен функционира система за мониторинг, съобразена със спецификите на системата за управление на качеството. Наблюдението, одитите, анализът и оценяването на докторските програми се извършват на няколко равнища: Катедрен съвет, Център за научноизследователска дейност, Факултетен съвет и Академичен съвет.

Регулярният мониторинг осигурява условия за:

- Подобряване качеството на научните изследвания посредством въвеждане на международни стандарти за качество, приложими за научноизследователската дейност;
- Подобряване на управлението на научноизследователската дейност;
- Отчетност на резултатите от научноизследователската дейност пред академичната общност и актуализиране на докторските програми;

Първоначално мониторингът се осъществява на ниво катедра. **Катедрените съвети анализират и оценяват работата на всеки три месеца при докторантите в редовна форма на обучение и на 12 месеца при докторантите в заочна и самостоятелна форма на обучение. Всички докторанти се атестират от Катедрения съвет в края на всяка академична година.** Катедреният съвет обсъжда също и съдържанието на докторските програми с цел тяхното актуализиране и подобряване, и предлага конкретизация на индивидуалния учебен план за следващата академична година. Центърът по научноизследователска дейност координира и контролира дейностите по изпълнението на груповия учебен план на Докторантското училище и по научната дейност на докторските програми.

МУ-Плевен постоянно обновява и разширява обучението по акредитирани докторски програми, което съответства на съвременните постижения в науката и се признава от съответните академични общности. Обучението отговаря на настоящите и бъдещи нужди на докторантите и работодателите, като се създава баланс между нуждите на докторантите за тяхното академично развитие и нуждите от професионалисти с определени качества, знания и умения.

Темите на дисертационните разработки и програмите за обучение в докторантурата по „Гастроентерология“ се обсъждат задълбочено на заседанията на Катедрения и Факултетния съвет. При необходимост се правят предложения за преформулиране и редактиране на темите, в резултат на което след издаването на заповедите за зачисляване не е имало случаи на промяна на темите на дисертационните трудове.

9.1.2. Дейността по планирането и изпълнението на дейностите по повишаване на ефективността на докторантските програми е приоритетна задача на МУ–Плевен, която се координира от **Центъра за научноизследователска дейност** съвместно с основните звена, в които се провежда обучението на докторантите.

Повишаването на ефективността на обучението по докторските програми се гарантира от провеждането му от екипи с ясно определени права и задължения, в чийто състав се включват:

- 1. Преподаватели,** които отговарят за проектиране и провеждане на обучението, оценяване на постиженията на студентите и качеството на курсовете си в съответствие с изискванията на чл. 48 и чл. 52 от Закона за висшето образование.
- 2. Експерти, които отговарят за технологичното и логистичното осигуряване на обучението,** за комуникацията и взаимодействието между докторантите и преподавателя/ите и между самите докторанти, както и за процедурите за провеждане на изпитите.
- 3. Хардуерни, софтуерни и други специалисти,** които отговарят за поддръжката на техническите средства, програмните системи и системите за комуникация.

Включването на Медицински университет-Плевен в Европейското научно-изследователско пространство и осигуряване на оптимални условия за реализиране на докторантски програми на съвременно ниво се подпомага от **открития с Постановление № 210 от 18.08.2016 г. на Министерски съвет на Република България Научноизследователски институт в структурата на МУ-Плевен.** Научно-изследователският институт обединява изследванията във Висшето училище, извършвани досега в различни негови структури. По този начин се осигурява възможност за изграждането на модерна инфраструктура и създаването на действащ научен център, в който се концентрират съвременна апаратура и оборудване, финансови средства и научен потенциал.

Сформирани са интердисциплинарни изследователски групи от изследователи на Университета и други научни организации в следните сфери: роботизирана и минимално инвазивна хирургия; телемедицина и 3D медицина; онкогенетика и молекулярна патология; невромоторика; сърдечно-съдови и мозъчно-съдови заболявания; генетика на социално значими мултифакторни заболявания; редки болести и репродуктивна патология; свободно-радикални процеси и оксидативен стрес. Това дава възможност за провеждане на мултидисциплинарни изследвания и развойна дейност, насочени към развитието на медицината, подобряването на човешкото здраве и качеството на живот.

Констатации за изпълнение на критерий 9:

В МУ-Плевен се осъществява редовен мониторинг и осъвременяване на докторските програми, съобразно актуалната научна информация. Провежданият системен вътрешен контрол допринася за повишаване на ефективността на обучението и изпълняване на целите на дисертациите по нефрология. Ръководството на Сектора по гастроентерология изпълнява политиката по качество на висшето училище.

Стандарт 10. Циклично външно осигуряване на качеството.

Критерий 10.1. Висшето училище или научната организация осъществяват планирани дейности за самооценяване и външни оценки на докторските програми.

По 10.1.1. Съгласно „Стандарти и насоки за осигуряване на качеството в Европейското пространство за висше образование (ESG)“, докторските програми се оценяват с периодично външно оценяване и се основава на изготвения доклад-самооценка, доказателствения писмен материал и представения материал на срещите.

През акредитирания период е проведен един външен одит на Системата за управление на качеството (СУК). В съответствие със Заповед № 445 от 2 март 2017 г. на Ректора на МУ – Плевен, на територията на университета в гр. Плевен на 6 март 2017 г. е извършен външен одит на Системата за управление на качеството. Заключение от одита е, че МУ – Плевен е внедрил успешно функционираща Система за управление на качеството в съответствие с изискванията на БДС EN ISO 9001:2008.. През същия период е проведен и външен одит на Процедурата за обучение на докторанти (документацията за прием и обучение на докторанти и процедури за обсъждане и защита на докторски дисертации) от Съюза на специалистите по качеството в България и Консултантска фирма „Данов-Консулт“ ЕООД – София. Направено е едно коригиращо предложение за подобряване на документацията: ръководството на докторантското училище да разработи единна структура на докторските дисертации и авторефератите.

Заключението от проведения външен одит на докторските програми е, че обучението на докторантите в МУ-Плевен се води, спазвайки всички национални нормативни изисквания.

Докторските програми в университета подлежат на планирано, циклично външно оценяване, осъществявано от НАОА. За периода 2013–2021 г. са подготвени и депозирани по утвърдените от НАОА критерии 55 доклада-самооценка за програмна акредитация на докторски програми (от 37-те акредитирани докторски програми в университета).

Към м. декември 2021 г. във ВУ се извършва обучение по 14 специалности, които подлежат на редовно оценяване. Акредитирани са: 8 специалности от регулираните професии в 4 ПН, ПН „Обществено здраве“ със 4 специалности от нерегулираните професии в него, 2 специалности от нерегулираните професии („Социални дейности“ и от ПН „Здравни грижи“) и 37 докторски програми, които преминават през редовно външно оценяване от НАОА

Регулярното провеждане на вътрешни одити осигурява системен мониторинг за постигане на увереност, че напредъкът, постигнат след последната дейност по външното осигуряване на качеството, се взема предвид при подготовката на звеното за следващата акредитация. Целта на одитирането е да се определи дали процесите от вътрешната система по качество и получените резултати съответстват на планираното, да се поддържа и подобрява ефективността на СОПКО, както и да се оцени готовността на звената за акредитация.

През акредитирания период е проведен един външен одит на Системата за управление на качеството (СУК). В съответствие със Заповед № 445 от 2 март 2017 г. на Ректора на Медицински университет – Плевен, на територията на университета, в гр. Плевен на 06 март 2017 г. бе извършен външен одит на Системата за управление на качеството. Заключение от одита е, че Медицински

университет – Плевен е внедрил успешно функционираща Система за управление на качеството в съответствие с изискванията на БДС EN ISO 9001:2015 (Приложение 10.1/1).

Констатации за изпълнение на критерий 10:

В МУ – Плевен е внедрена успешно функционираща система за управление на качеството, в съответствие с изискванията на БДС EN ISO 9001:2015 и ESG. Структурите на ВУ преминават циклично през самооценка и външно оценяване, което поддържа и подобрява качеството на докторските програми. Секторът по Гастроентерология е реализирал разработване и защита на две докторантури на самостоятелна подготовка и една редовна докторантура за периода 2012 – 2021 г.

Председател на ПКЗС:

/ проф. д-р Здравко Каменов, дмн /